

VAJNORSKÉ *novinky*

7-8/2024
ročník XXXIII
—
nepredajné

Dvojmesačník občanov
mestskej časti
Bratislava-Vajnory

**Najväčší koncert
v histórii
Slovenska sa
uskutočnil
vo Vajnoroch**

**Prezentácia
Vajnorského
ornamentu
na Olympijskom
festivale**

**Včelársky rok
sa nikdy nekončí
– rozprávanie
o včelároch
a včielkach**

V čísle sa dočítate

Str. 3	Príhovor starostu. Vajnory si pripomenuli 80. výročie Slovenského národného povstania	Str. 21	Modernizácia osvetlenia na nadjazde aj v celých Vajnoroch
Str. 4. – 5.	Vajnory zažili najväčší koncert, aký sa na Slovensku uskutočnil	Str. 22. – 23	Včelársky rok sa nikdy nekončí – rozprávanie o včelárocha včielkach (1) Bezohľadný človek vylial neznámu tekutinu na Vajnorských jazerách Salón v Dobrej lipe – pozvánka
Str. 6. – 7.	Reakcie na koncert AC/DC zo sociálnych sietí	Str. 24. – 26	Náš Seniordom je ako bezpečný prístav, azda aj seniorDOMOV Relaxačný pobyt vajnských seniorov
Str. 8	Médiá o koncerte AC/DC vo Vajnoroch	Str. 27	K čistote našej mestskej časti prispievame všetci
Str. 9	Čo na to starosta?	Str. 28. – 30	Vo vajnskej Základnej škole Kataríny Brúderovej pôsobí občianske združenie Brúderka
Str. 10. – 11	Vína v parku vo Vajnoroch sa stávajú už tradičným podujatím	Str. 31	Škola vajnských tradícií s Podobenkou z Vajnory
Str. 12. – 13	Slobodná a silná Európa znamená slobodné a silné Slovensko	Str. 32. – 33	Čo hovorí kronika Prešporská obec Vajnory (23) Vajnský okrášľovací spolok účinkoval na úvod Kultúrneho leta. Predstavia sa aj na jeho záver Leto aj tento rok patrilo open air kinám a interaktívnym divadlám
Str. 14	Aj naši vajnský prváčikovia zasadli do školských lavíc	Str. 34. – 35	Život FK Vajnory
Str. 15	Po koncerte AC/DC zvládli Vajnory tento rok aj ďalší svetový festival	Str. 36. – 37	Vajnský futbalový príbeh
Str. 16. – 17	Príbehy vajnského kroja (4) Ako móda zmenila kroj	Str. 38	Vajnská hádzaná si pripomenula 65. výročie vzniku
Str. 18	Prezentácia Vajnského ornamentu na olympijskom festivale		
Str. 19	Vo vajnskom chráme koncertovala japonská organistka		
Str. 20. – 21	Dom kultúry Vajnory od septembra opäť otvára svoje brány		

Dôležité kontakty

- Hlásenie porúch BVS: 0800 121 333
- Hlásenie porúch ZSE: 0800 111 567
- Hlásenie porúch VO: 02/63 81 01 51
- Hasičská služba: 150, 112, Záchranná služba: 155, 112
- Mestská polícia: 159,
- Havarijná služba: 0123
- OLO: 02/50 11 01 11

MIESTNY ÚRAD MČ BRATISLAVA-VAJNORY

- Mestská časť Bratislava-Vajnory, Roľnícka 109, 831 07 Bratislava
- Tel. číslo do digitálnej ústredne: 0850 24 25 24
- e-mail: vajnory@vajnory.sk

ZBAVTE SA STARÝCH SPOTREBIČOV EKOLOGICKY A ZDARMA!

Vašu starú práčku, chladničku, mikrovlnku alebo iný spotrebič zo skupiny bielej techniky vám zadarmo vyzdvihneme priamo z vašej adresy a odvezieme na ekologickú recykláciu. **Navštívte www.zberelektroodpadu.sk a objednajte si bezplatný odvoz starého spotrebiča priamo z vašej adresy.**

Cenník inzercie

1 strana 21 × 29,7 cm + 3 mm spadávka 440,00 € bez DPH 528,00 € s DPH	1/2 strany 18,5 × 12,5 cm 260,00 € bez DPH 312,00 € s DPH	1/4 strany 9,25 × 12,5 cm 140,00 € bez DPH 168,00 € s DPH
1/8 strany 9,25 × 6,25 cm 90,00 € bez DPH 108,00 € s DPH	1/16 strany 4,62 × 6,25 cm 60,00 € bez DPH 72,00 € s DPH	Plošný inzerát atyp. rozmerov (1 cm²) 1,40 € bez DPH 1,68 € s DPH Riadková inzercia (predám, kúpim, služby, ...) cena za 1 slovo (tel. číslo = 1 slovo) 0,75 € bez DPH 0,90 € s DPH

Politická inzercia: 1,5 násobok ceny bežnej inzercie vo Vajnských novinkách.
Zľavy: Pri opakovanom uverejnení inzerátu 3 až 4 krát za sebou: zľava 10 %; 5 a viackrát za sebou = zľava 20 %

VAJNORSKÉ novinky

e-mail: redakcia@vajnory.sk
web: www.vajnory.sk
www.vajnskenovinky.sk

Dvojmesačník obyvateľov mestskej časti Bratislava-Vajnory. Vydavateľ: Mestská časť Bratislava-Vajnory, Roľnícka 109, 831 07 Bratislava IČO: 00304565 ISSN 1339-0201. Registračné číslo: EV 3049/09. Redakcia: MÚ Vajnory, Roľnícka 109, 831 07 Bratislava. Náklad: 2 200 výtlačkov. Nepredajné. Uzávierka 23. 8. 2024, Vydané 11. 9. 2024, číslo 7–8/2024, ročník XXXIII. Dátum uzávierky nasledujúceho čísla 11. 10. 2024 Číslo zostavil: PhDr. Stanislav Bachleda. Redakčná rada: predsedníčka Ing. Soňa Molnárová, členovia: Ľubica Mešková, Juraj Zeman, Martin Maťko, Helena Paulenová Jazyková úprava: Mgr. Jela Lukyová Tlač: KASICO, a. s., Hagarova 9, 831 51 Bratislava Inzeráty: redakcia@vajnory.sk. Vydavateľ nezodpovedá za obsah inzerátov. Redakcia nevracia nevyžiadané rukopisy a fotografie. Za obsah jednotlivých príspevkov zodpovedajú vplnom rozsahu autori. Názory autorov a redakcie nemusia byť totožné.

Milí Vajnoráci!

Uplynulé dva mesiace sme zažili kultúrne leto, aké nemá v našej mestskej časti obdoba. Nielenže sme privítali najväčší koncert na Slovensku, kde legendárna kapela AC/DC vystúpila pred vyše 100-tisícovým davom, ale na Starom letisku sa konal aj ďalší ročník LOVESTREAM festivalu. Na tomto podujatí vystúpili svetové hviezdy ako Rita Ora, 50 Cent, Macklemore, The Kolors, Inna, Tiesto a mnoho ďalších.

Aj keď tieto akcie neboli priamo organizované našou mestskou časťou, stali sa neodmysliteľnou súčasťou tohtoročného leta vo Vajnoroch. Vajnory sa ukázali ako dynamická časť Bratislavy otvorená aj pre takýto nový typ podujatí.

Vajnory túto príležitosť využili aj na prezentáciu v rámci vlastného stánku, ktorý využili viaceré naše miestne spolky a združenia. Táto iniciatíva nám umožnila zviditeľniť Vajnory nielen medzi návštevníkmi, ale aj v širšom povedomí médií a verejnosti.

Vďaka spolupráci s viacerými partnermi sme aj tento rok mohli pripraviť bohaté kultúrne

leto najmä pre rodiny s deťmi, ako sú obľúbené letné kiná a letné divadlá. Pre všetky generácie sme ponúkli podujatia ako Otvorenie kultúrneho leta, Vína v parku a už čoskoro nás čakajú aj tradičné Dni Vajnor alebo Vajnorský minimaratón.

Naša mestská časť sa opäť ukázala ako najaktívnejšia z hľadiska kultúrnych podujatí a programov pre verejnosť vzhľadom na veľkosť aj na počet obyvateľov.

Vajnory sa stávajú nielen centrom lokálnych aktivít, ale aj miestom, o ktorom sa píše a hovorí v celoslovenských a dokonca aj zahraničných médiách. Tohtoročné leto nám prinieslo publicitu, akú sme doposiaľ nezažili, a potvrdilo, že Vajnory sú dynamickým a kultúrne významným miestom na mape.

Môžeme neskromne povedať, že sme zažili leto plné nezabudnuteľných zážitkov a podujatí, ktoré nám dávajú motiváciu pokračovať v našom úsilí aj do budúcnosti. Spoločne sme dokázali, že aj menšia mestská časť môže byť centrom obrovských kultúr-

ných podujatí a aktivít, ktoré obohacujú životy všetkých obyvateľov.

Tešíme sa na to, čo nám prinesú ďalšie mesiace a na ďalšie príležitosti spojiť sa pri kultúre, športe ale aj iných podujatiach.

Michal Vlček,
starosta

Vajnory si pripomenuli 80. výročie Slovenského národného povstania

Text a snímka: redakcia

Je to už 80 rokov, čo sa naši predkovia rozhodli postaviť proti neslobode, útlaku a okupácii, a to aj za cenu najväčších obetí. Patrí im za to nesmierna vďaka. Na ich odvahu nesmieme nikdy zabudnúť. Aj preto si starosta mestskej časti Bratislava-Vajnory Michal Vlček a jeho zástupkyňa Soňa Molnárová pripomenuli výročie Slovenského národného povstania položením vencov k pamätníku na Osloboditeľskej ulici.

„Povstanie je symbolom odvahy, statočnosti a neoblomnej túžby po slobode, ktorá viedla tisíce ľudí do boja proti vtedajšiemu totalitnému režimu a okupantom, ktorí ničili našu slobodu a demokraciu. Každoročne aj v našej mestskej časti spomíname na všetkých hrdinov, ktorí neváhali polo-

žiť svoje životy za budúcnosť, v ktorú verili. Tieto udalosti nás vedú nielen k spomienke, ale aj k zamysleniu nad tým, čo pre nás sloboda znamená dnes“, povedal starosta Vajnor Michal Vlček.

Slobodný svet musí svoje hodnoty chrániť a brániť, kedykoľvek sú ohrozené, pretože boj proti útlaku a nespravodlivosti nie je len historickým príbehom, ale aj aktuálnou výzvou.

„Najmä vďaka SNP a tej časti spoločnosti, ktorá si vážila slobodu a demokraciu, sme počas 2. svetovej vojny ukázali, že stojíme na správnej strane dejín a právom máme byť na čo hrdí. Lenže aj dnes si treba uvedomiť, že treba tieto hodnoty hájiť, lebo ak to nebudeme robiť my, môžu nás opäť ovládnuť kolaboranti s autokratmi a diktátormi. Povstanie je nielen spomienkou na minulosť, ale aj trvalým poučením pre budúcnosť. Nezabúdajme na tých, ktorí nám vybojovali slo-

vodu, a uchovávajme ich odkaz aj pre ďalšie generácie, ktorým sa už toto obdobie môže zdať nesmierne vzdialené“, pripomenul Michal Vlček.

Vajnory zažili najväčší koncert, aký sa na Slovensku uskutočnil

Text: redakcia

Snímky: Michal Vlček

Vajnory sa tento rok opäť dostali na mapu turné kapiel svetového mena a kultúrny život vo Vajnoroch a v celej Bratislave tým dostal opäť novú dimenziu. Na júlový koncert skupiny AC/DC prišlo viac ako 100 tisíc ľudí a písali o nás všetky domáce a množstvo zahraničných médií. Prehľad titulkov z médií prinášame na samostatnej strane.

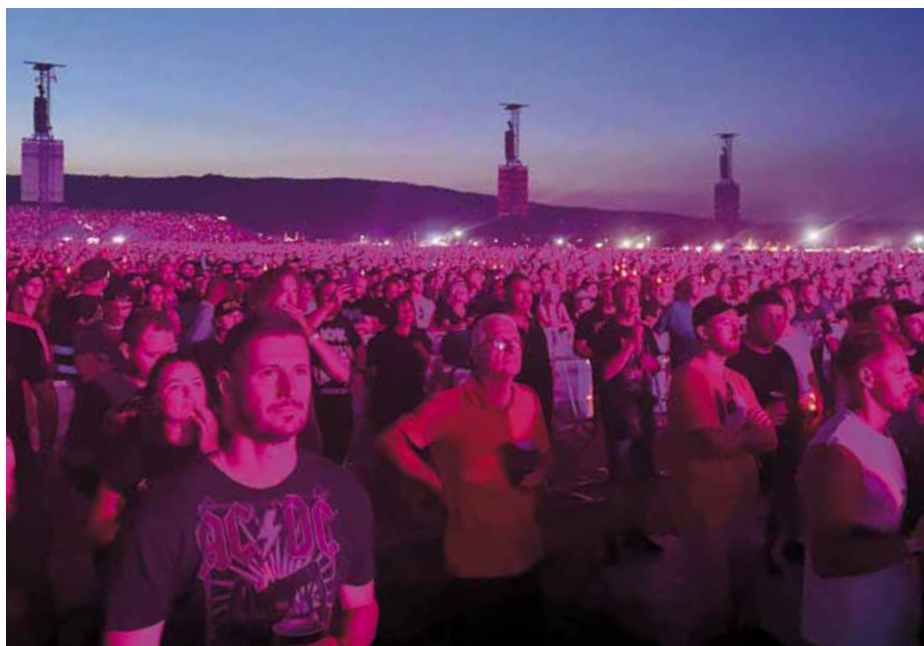
„Sú to práve Vajnory, ktoré dostali Bratislavu a Slovensko v oblasti populárnej hudby aj na mapu turné tých najväčších a najznámejších kapiel, a som na to patrične hrdý. Kedysi sme cho-

dili na koncerty do blízkych i ďalekých metropol, dnes ich máme rovno takpovediac za domom. Pred pár rokmi by tomu asi nikto neveril“, povedal starosta Vajnora Michal Vlček.

Žičilo aj počasie a s dopravnými zápchami a obmedzeniami v prípade stotisícovej akcie počíta každý. Samotný areál sa podľa predpokladov zaplňal hodiny a to znamená, že je pomalší aj výjazd a najmä celý areál je možné obslúžiť len pár komunikáciami a s obmedzenou kapacitou. Aj preto hlavnou výzvou pre ďalšie podujatia je ešte viac zlepšiť a zatraktívniť využitie verejnej dopravy. „Myslím si však, že celkovo organizátori koncert zvládli bez vážnejšej ujmy, za čo patrí honor nielen im, ale aj bezproblémovým fanúšikom a v neposlednom rade aj poriadkovým zložkám – Policajné-

mu zboru, záchranárom či hasičom“, povedal Michal Vlček.

Takéto akcie nie sú významné len z hľadiska kultúry. Obrovská návštevnosť znamená aj značnú propagáciu a podporu pre rozvoj mesta a aj regiónu samotného. Do Bratislavy a Vajnora zavítalo množstvo ľudí, väčšina z nich by sem možno za iných okolností ani neprišla. „Verím, že ich uvítame aj pri iných príležitostiach a že u nás získali len pozitívne skúsenosti, ktoré posunú ďalej. Podporí to nielen služby Vajnora a Bratislavy počnúc obchodmi, stravovaním, ubytovaním, ale aj turistický ruch. Je na nás, ako túto výzvu prijmem, aby sme z nej mali úžitok a potešenie“, povedal starosta Vajnora.

Reakcie na koncert AC/DC zo sociálnych sietí

tak takto - ak niekto ide na akciu kde má byť viac než 100 000 ľudí musí rátať s príchodom/odchodom aj niekoľko hodín - ak toto neakceptuje - nech tam nechodí - jeho komentáre potom môžu vyzeráť dosť blbo až ... - pre tých, ktorí aj rozmýšľajú dám možno tip - vyrazili sme z Nitry o cca 14.00- traja - a po ceste v jednej dedine doložili ďalších 3 - do malej dodávky - v pohode sme dorazili o cca 16.00 do BA - 30 min peši v pohode a so srandou debatujúc s ďalšími účastníkmi - ešte pred vstupom sme vybavili a vysvetlili fungovanie NFCtron všetci milí a ochotní - vstup bez čakania plynulý - kto prišiel - prešiel - po vstupe sme si prezreli celý areál dali niečo dobré pod zub s pivom - najedení a " napití " sme si našli svoje miesto a začali The Pretty Reckless - po skončení koncertu ako vždy - počkali sme cca 30 min. kým všetci ktorí sa ponáhľajú odídu - tu to trvalo veľmi krátko pretože boli otvorené ďalšie východy - potom odchádzali tí, ktorí si prišli celú akciu užít - naše auto parkovalo mimo hlavných parkovísk a tak s naložením a odchodom nebol žiadny problém a tak sme po ceste do NR vyložili časť našich účastníkov a o 01.30 boli v Nitre - a nepostihlo nás nič čo by nám mohlo pokaziť veľmi dobrý - super - zážitok z koncertu ACDC !!! - aj vďaka organizácii koncertu !!! P.S. možno aj preto - alebo práve preto - lebo My sme išli na koncert ACDC !!! - a - NIE - na pivo, cigársku, klobásu, colu, porovnávať ceny ... pričom sme tam museli parkovať a rozčulovať sa kolkto to trvá ... - My sme boli na koncerte ACDC - A TEN BOL SUPER !!! Silvi Production - Ďakujeme !!!

Thanks for the great concert and organisation. I was in Golden circle and was home in Bratislava at 01:15 already. Used 2nd train. Thanks for additional trains. I have not used NFC thing - you just added one more queue. I came for AC/DC, not for your overpriced warm beer.

Podľa mňa to bolo skvelé Michal Vlček - starosta Vajnor gratulka

Naozaj este o 3h mi pochodovali ľudia aj autá prechádzali, no žiadny extrém. Pre prístefov som bola, nalepka super, som ich doviezla aj odviezla. Aj koordinácia vjazdu políciou plynulá. Fakt klobúk dole 🍷

Všetko bolo TIP TOP zvládnuté. Ďakujem za skvelý zážitok ktorý sa nedá zabudnúť.

Za mňa OK. Prichádzal som z Mošoviec domov s caravanom (16m) dĺžka súpravy a môžem sa pochváliť, že na brzdu so šlapať nemusel až pri bydlisku. A to, že posledný účastníci odchádzali okolo 5:00 je pochopiteľné pri takej veľkej účasti. Mám otázku. Či by obyvatelia Vajnor nemohli mať rezidenčnú nálepku na okne auta celoročne? Malo by to viacero využití...

Thank you for a amazing concert 🙌 I traveled all the way from Norway to enjoy the concert and for me everything worked well! Drinks, good food, shuttle trains, well done for 100 000 people! 🙌

Bolo to výborné - skvelá organizácia - bol som na tribúne a na nič som nečakal - auto sme nechali v Rači takže o 0:56 sme vyšli z Ba. Ďakujeme bolo to skvelé 🍷🍷🍷🍷🍷🍷

To my ďakujeme za možnosť mať AC/DC v Bratislave 🙌 Slovenský národ si vždy nájde niečo na "frkanie" 🍷 za mňa a verím tomu, že aj za mnoho vďačných fanúšikov obrovské Ďakujem 🙌

Bol to najlepší koncert užila som si aj ja manžel a dcéra a všetko prebehlo bez problémov aj vstup aj na konci všetci išli domov v klude nikto sa netlačil mhd zvládali všetko super organizácia zvládli to všetci na jednotku

Michal Vlček toto Ti uz nikto nezoberie...Najlepsie koncerty v Bratislave a na Slovensku sú za tvojho Starostovania 🍷🍷🍷🍷...dokonala akcia a ďakujeme

1 d. 16 ďalších

1 komentár

Páči sa mi to Komentovať Skopirovať Zdieľať

Michal Vlček Ďakujem veľmi pekne je to zásluha celého tímu ľudí, ktorí sa napriek mnohým prekážkam do takeho mega projektu pustili a presne aj táto správa je pre nás odmenou, že to malo zmysel 🍷 Ďakujem veľmi pekne za všetkých 🍷

Médiá o koncerte AC/DC vo Vajnorochoch

AC/DC na Slovensku lámali rekordy a priniesli najväčšiu rockovú šou histórie (reportáž)

AC/DC Bratislava 03.7.2024

2024, Bratislava, Slovensko

Kapela napísala šou s názvom If You Want Blood (You've Got It) z legendárneho albumu Highway to Hell.

Nic viac! Slovensko ešte nikdy nezažilo AC/DC, tá už roky považovaná v rámci rocku za úplnú élitu a ich vystúpenie si vždy tým najväčším zážitkom. Šla ich hrať je nepopierateľná. Preto boli očakávaní pred ich bratislavským koncertom úplne najväčšie. Roku zodpovedá aj príprava. Počas úsporadateľov pracovali na výstavbe areálu koncertu s 100 tisíc ľudí medzičas a tesne pred koncertom na letisku vo Vajnorochoch prišlo viac ako 300 novinárov.

Slovensko taký nával fanúšikov ešte nezažilo. Pozrite si, ako vyzeral koncert AC/DC

Na letisko vo Vajnorochoch prišlo stotisíc ľudí.

TASR
Tlačová agentúra

Spevák AC/DC Brian Johnson a gitarista Angus Young počas koncertu v Bratislave.

Az ausztrál AC/DC együttes közönségrekordot döntött Pozsonyban

Vasárnap (július 21.) a szlovák főváros új közönségrekordot írt a krónikájába, szászker rajongók érkezett a pozsonyi szőlősi (Vajnory) repülőtérre, hogy részese legyen az ausztrál AC/DC együttes koncertjének.

FOTO+VIDEO: AC/DC odpálili najväčší koncert v histórii Slovenska. „Párty rocku“ priťahla vyše 100-tisíc ľudí

Reportáž

• Pre akúkoľvek túto najväčšiu koncertnú v rámci celého štátu

• Práve pred koncertom na letisku, kde sa v Bratislave

Bratislavské noviny - sledovať

1 d. 18

Deti do šest rokov mali vstup na koncert AC/DC zakázaný. Simon mal štatistiku.

BRATISLAVSKÉ NOVINY SR

Najmladší fanúšik AC/DC na historickom koncerte v Bratislave mal 6 rokov len pred týždňom | Vajnory | Mestské časti | Bratislavské noviny

Slovensko zažilo NAJVÄČŠÍ koncert v histórii: Na AC/DC prišlo 100-TISÍC ľudí! FOTO

Austrálski AC/DC sa v Bratislave postarali o nový divácky rekord.

Zdroj: TASR/Jaroslav Novák

Slovenská metropola si v nedeľu (21. 7.) zapísala do kroniky nový divácky rekord, na letisko vo Vajnorochoch prišlo stotisíc fanúšikov na koncert austrálskej skupiny AC/DC. Prišli, aby si vychutnali dve a štvrt hodiny potichého austrálskeho rocku a rolu.

Bratislava ani Slovensko taký nával fanúšikov ešte nezažili.

Austrálska hardrocková legenda koncertuje na európskej časti turné Power Up, nazvaného podľa ich najnovšieho albumu Power Up z novembra 2020. Brány areálu sa otvorili na pravé poľudnie a prví fanúšikovia si chceli obsadiť čo najlepšie miesto pred pódiom.

Foto: Rádió 1 Bratislava

VIDEO: AC/DC v Bratislave boli dôkazom, že aj na Slovensku sa dajú robiť obrovské koncerty

Michela Kráľová · 22. júla 2024 ·

ZDIELAJTE

Ai ešte pred začiatkom koncertu na Slovensku sa o ňom toľko nezopárilo. No ako ani na začiatok koncertu na Slovensku neprišlo toľko ľudí. Viac ako 100-tisíc Slovákov, Čechov, Maďarov a ďalších zahraničných návštevníkov si nechalo nechať ajť nával legendy na POWER UP Tour.

VIDEO:Austrálski AC/DC sa v Bratislave postarali o nový divácky rekord

Reportáž

Bratislava ani Slovensko taký nával fanúšikov ešte nezažili.

Nie je náhoda, že práve koncert AC/DC v Bratislave prilákal 100-tisíc ľudí

OLIVER REHÁK · Zapnúť články e-mailom

Gitarista a dnes jediný pôvodný zakladajúci člen AC/DC Angus Young. Foto: TASR

Tomáš Bezdeda šťastný ako blcha na koncerte AC/DC: Nikdy by nebol povedal, že sa to stane

Nezabudnuteľný zážitok.

Slovenská metropola si v nedeľu (21. 7.) zapísala do kroniky nový divácky rekord, na letisko vo Vajnorochoch prišlo stotisíc fanúšikov na koncert austrálskej skupiny AC/DC. Prišli, aby si vychutnali dve a štvrt hodiny potichého austrálskeho rocku a rolu. Bratislava ani Slovensko taký nával fanúšikov ešte nezažili.

Koncert AC/DC je najväčší v histórii Slovenska. Na mieste je viac ako stotisíc ľudí

OBRAZOM: Bratislava hostila najväčší koncert v dejinách Slovenska. Veľkolepá šou desaťtisícim fanúšikov AC/DC vyrážala dych

FOTO: Bratislava má nový rekord. Na koncert rockovej kapely AC/DC prišlo vyše 100-tisíc ľudí

ZDIELAJTE ČLÁNKY: · · ·

Slovensko takto nával fanúšikov z celej Európy ešte nezažilo.

V bratislavských Vajnorochoch sa v nedeľu 21. júla konal najväčší koncert v histórii hlavného mesta. Na letisku vystúpila legendárna austrálska hardrocková kapela AC/DC, na ktorú sa prišlo pozrieť viac ako 100-tisíc fanúšikov z celej Európy.

Čo na to starosta?

Snímka: archív

› **Na konci Jurskej cesty sa stavia elektrická stanica Slovenskej elektrizačnej a prenosovej sústavy. Budú nejaké obmedzenia na Jurskej ceste a súvisí s tým aj nová komunikácia, ktorú tam urobili z Rybníčnej ulice?**

Nová elektrická stanica Vajnory je dlhodobo plánovaná pre zabezpečenie budúcich potrieb napájania severnej časti hlavného mesta SR Bratislavy. Samozrejme v súvislosti s výstavbou stanice treba počítať aj s istými obmedzeniami na Jurskej ceste. Výstavbou novej účelovej cesty, ktorá v súčasnosti bude slúžiť len ako príjazdová cesta pre stavbu, mestská časť získa v budúcnosti základ novej cyklotrasy „Rybníčná“, ktorá bude spájať Vajnory s Račou.

Novovytváraná účelová komunikácia bude aktuálne slúžiť ako dopravné napojenie, zabezpečenie obsluhy a údržby novej trafostanice (elektrickej rozvodne) v katastrálnom území Vajnory. Trafostanica bude umiestnená približne 300 metrov od obrátiska na ulici Na doline, ktorá je v súčasnosti jedinou prístupovou cestou k tejto lokalite.

Táto komunikácia prepojí Jurskú cestu s Rybníčnou ulicou, čím sa obsluhná doprava počas výstavby trafostanice vo veľkej miere vyhne zastavanej oblasti vo Vajnoroch. Vybudovanie tejto komunikácie bolo podmienkou z našej strany, aby sme minimalizovali tranzit áut a mechanizmov po Jurskej ceste ako rekreačnej komunikácie, ktorá je využívaná na šport a voľný čas našich obyvateľov.

Čo sa týka samotnej Jurskej cesty, počas výstavby bude fyzicky oddelená na dve časti, jeden pruh bude vyčlenený pre cyklistov, športovcov a iných rekreatantov a druhý fyzicky oddelený pruh bude slúžiť ako komunikácia pre vozidlá stavby.

Všetky tieto kroky sú uskutočňované v prvom rade s cieľom minimalizovať dopady na bežný život v našej mestskej časti a zároveň zlepšiť infraštruktúru a hlavne zásobovanie elektrinou pre obyvateľov veľkej časti hlavného mesta, Vajnory nevynímajúc.

Nová cyklotrasa „Rybníčná“, ktorá vznikne z novovytváranej účelovej komunikácie taktiež prispeje k zlepšeniu dopravnej situácie vo Vajnoroch a bezpečnosti cyklistov. Už dnes sa dá vidieť, že pôjde o modernú komfortnú a segregovanú cyklotrasu.

Starosta MČ Vajnory M. Vlček

› **Na vstupných komunikáciách do Vajnor pribudli nové informačné tabule, ktoré upozorňujú na potrebu dodržiavania nedeľného a sviatočného pokoja. Prečo ste prišli s takouto iniciatívou?**

Ide nám hlavne o pokoj a dobré medziľudské vzťahy. Pretože práve súdržnosť, vzájomná pomoc a ohľaduplnosť robia naše Vajnory vyhľadávanou lokalitou pre ľudí, ktorí sa chcú v Bratislave usadiť a hľadajú u nás zároveň benefity mesta i pokoj vidieka.

Pokojné spolunažívanie, ohľaduplnosť a dobré susedské vzťahy však nevie vytvoriť a zaručiť žiaden zákon. To vieme docieľiť len vzájomným rešpektom a empatiou. Tú máme v rukách len my a neprinesie nám ju nikto iný.

Aj preto sme osadili na vstupoch do mestskej časti informačné tabule, ktoré vyzývajú obyvateľov a návštevníkov rešpektovať nedeľný pokoj a nerušiť zbytočným hlukom v nedeľu a vo sviatky svoje okolie. Cieľom je apelovať na ľudí, aby sme sa vzájomne rešpektovali a pestovali to, čo robí Vajnory dedinou v meste.

Obdobné tabule majú tiež niektoré mestské časti Bratislavy, ako aj obce v Bratislavskom kraji. Význam tabúl je najmä informačný a apelačný, lebo neexistuje štát a mesto, kde by toto vynútila represia, cestou je vzájomný rešpekt a empatia. A s tým musíme začať každý sám od seba.

› **V posledných mesiacoch je vo Vajnoroch zhusťená doprava súvisiaca s prácami**

na diaľnici D1 a na križovatke D1/D4. Má mestská časť informácie, dokedy budú tieto práce pokračovať, najmä v súvislosti s výjazdom na diaľnicu v Chorvátskom Grobe?

O stavbu diaľnice sa aktívne zaujímate u Národnej diaľničnej spoločnosti, keďže ako píšete, súvisí s tým aj väčšia premávka na Roľníckej ulici vo Vajnoroch, najmä v čase rannej dopravnej špičky. Súvisí to hlavne s rozširovaním diaľnice D1 a uzáverou vjazdu na diaľnicu z Chorvátskeho Grobu. Množstvo vodičov teda využíva práve cestu cez Vajnory a Roľnícku ulicu, čím sa zaplňuje hlavne autami, ktoré pochádzajú z mimo našej mestskej časti.

V letných mesiacoch sme zaznamenali najintenzívnejšie práce na diaľnici, pričom počas dvoch víkendov došlo aj k úplnej uzávere. Aktuálne prebiehajú práce na križovatke Triblavina pri Chorvátskom Grobe a Bernolákove, ktoré by podľa predbežných informácií v najbližších týždňoch stále nemali byť dokončené.

Samozrejme, výstavba diaľnice prináša obmedzenia. Informácie o nich zverejňujeme hneď ako sa k nim dostaneme. Dúfam, že križovatka D1/D4 bude hotová v avizovanom termíne, čo je december 2025 a od jej dokončenia si sľubujeme jednak ďalšie zníženie dopravy cez Roľnícku ulicu a aj lepšiu dostupnosť vzdialenejších častí Bratislavy pre Vajnorákov.

V prípade otázok kontaktujte:
starosta@vajnory.sk

Vína v parku vo Vajnoroch sa stávajú už tradičným podujatím

Text: redakcia

Snímky: Maximilián Janík

Víno a Vajnory sú neodmysliteľné spojené už od dávnej histórie. A toto spojenie už niekoľko rokov symbolizuje aj podujatie Vína v parku, ktoré sa toto leto konalo v sobotu 27. júla. Ponúka prehliadku lokálnych výrobcov vína, ktorí prinášajú to najlepšie z Vajnora a okolitého regiónu.

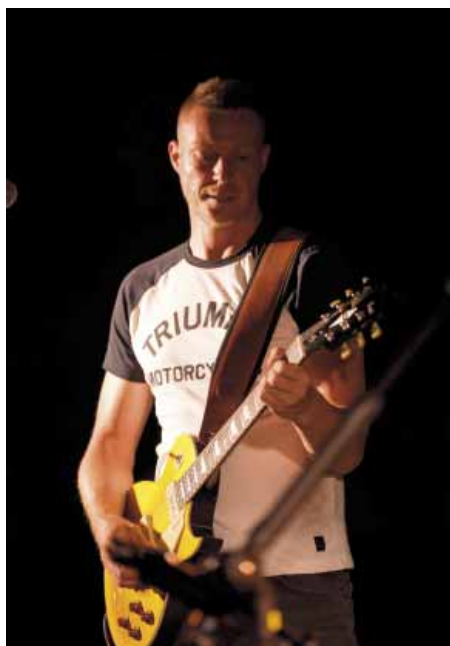
Tento rok sa na podujatí predstavili Via Vitis – Vajnorský vinohradnícky spolok, VSV – Vinohradnícky spolok Vajnory, Limbašská pivnica Beňo, Vinárstvo Durgala & Budinsky, Vinárstvo Carpathe diem a Vinárstvo Majerský.

Akciu navštívilo množstvo domácich aj hostí, ktorí využili príležitosť poprechádzať sa medzi stánkami, ochutnať rôzne druhy vín, porozprávať sa s našimi vinármi a dozvedieť sa viac o ich vášni a remese.

O hudobnú produkciu sa postarali Peter Luha, František Bálaš Ansámbeľ a skupina What Else.

Ďakujeme všetkým, ktorí sa podieľali na organizácii tohto podujatia, našim vinárom za ich tvrdú prácu a vášň a samozrejme, návštevníkom za ich účasť a podporu.

Hovoríme s podpredsedom Európskeho parlamentu, Vajnorákom Martinom Hojsíkom

Slobodná a silná Európa znamená slobodné a silné Slovensko

Text: redakcia

Snímky: Martin Hojsík
a archív Európskeho parlamentu

Slovenského europoslancu Martina Hojsíka z frakcie Obnovme Európu, ktorý je pôvodom z Vajnor, zvolili v júli poslanci Európskeho parlamentu za jedného zo 14 podpredsedov európskeho zákonodarného zboru. Od europoslancov získal 393 hlasov, pričom na zvolenie mu ich stačilo 333. Nielen Slovensko, ale aj Vajnory si môžu povedať, že majú opätovne podpredsedu tejto významnej inštitúcie Európskej únie. Vajnorské novinky ho preto požiadali o krátky rozhovor.

➤ **Keď sa spätne vrátite k voľbám do Európskeho parlamentu, na Slovensku bola historicky najvyššia účasť. V čom vidíte príčiny? Zaujímajú sa ľudia viac o európsku politiku, alebo bola dôvodom vnútropolitická situácia?**

V prvom rade mi dovoľte poďakovať všetkým voličom a voličkám, ktorí sa zúčastnili volieb do Európskeho parlamentu. Rekordná účasť ma veľmi potešila, rovnako ako víťazstvo Progresívneho Slovenska, ktoré ukázalo podporu voličov a voličiek proeurópskej politike. Myslím, že politické strany vynaložili v kampani oveľa väčšiu snahu, čo bolo viditeľné napríklad na obsadení kandidátok, ale aj na intenzite kampane. Napätá politická situácia určite prispela k väčšej mobilizácii voličov na oboch stranách politického spektra.

➤ **Politika sa zrýchlila, akoby sa odohrávala len v skratkách na sociálnych sieťach. Dá sa ešte vôbec hovoriť o tom, že poli-**

Martin Hojsík

tické strany či Európsky parlament majú aj nejaké priority na dlhodobější časový horizont?

Niekedy to tak môže pôsobiť, keďže čoraz viac ľudí čerpá informácie zo sociálnych sietí. Často sa tam však vyskytujú dezinformácie a zjednodušené vyjadrenia ku komplexným témam, žiaľ, aj zo strany mnohých politikov a političiek. My v Progresívnom Slovensku sa od vzniku hnutia snažíme pozerať na budúcnosť. Jednou z našich prvých publikácií, ktorú môžeme nazvať zakladajúcim dokumentom, je Vízia jednej krajiny z januára 2018, ktorej som spoluautorom. Celý dokument je založený na tom, ako by malo vyzeráť Slovensko v roku 2030 a ako budeme čeliť výzvam, ktoré nás čakajú –

od ekonomických a sociálnych až po tému, ktorej sa aktívne venujem v Európskom parlamente – a to je boj s klimatickou krízou a ochrana životného prostredia. Rovnako k tomu pristupuje aj Európsky parlament.

Keďže máme za sebou ďalšie extrémne leto, použijeme príklad riešenia klimatickej krízy. Od dlhodobého cieľa klimatickej neutrality do roku 2050 sa odvíjajú kroky v zelenej a spravodlivej transformácii ekonomiky, ale aj v adaptácii na už prebiehajúcu zmenu. Teda pri prijímaní zákonov nielen diskutujeme s odborníkmi a odborničkami a verejnosťou, ale zohľadňujeme aj strategické dokumenty, ktoré sme prijali.

Nerád by som hodnotil iné politické strany, myslím, že občania vedia zhodnotiť, komu ide o prospech krajiny a komu o vlastné záujmy.

► **Zvolili Vás za podpredsedu Európskeho parlamentu. Aké sú teda vaše priority pre Európu a pre Slovensko?**

V prvom rade chcem pokračovať v tom, čo som rozbehol vo svojom prvom volebnom období. Teda riešenie umožniť ľuďom vyrábať zelenú energiu bez zbytočnej byrokracie, chrániť naše zdravie pred toxickými látkami, ale aj pomôcť ochrane včiel a ďalších opelovačov. To všetko ako člen výboru pre životné prostredie a verejné zdravie, ale aj vo výbore pre priemysel a energetiku. Ochrana klímy a prírody musí pomôcť aj peňaženkám ľudí a sile nášho priemyslu. Preto potrebujeme lepšie podporiť využívanie zelenej energie domácnosťami, ako aj hĺbkovú obnovu verejných budov a bytových domov, čo navyše znižuje našu závislosť od dovozu plynu, šetrí peniaze občanom Slovenska a prispieva k čistejšiemu ovzdušiu. Z pozície podpredsedu EP sa budem venovať podpore právneho štátu a demokracie nielen v Európe, ale všade vo svete, ako aj podpore občianskej spoločnosti a nezávislých médií, ktoré sú nevyhnutné, aby nás, politikov, kontrolovali.

Súčasne budem novo pôsobiť aj vo výbore pre zamestnanosť, kde sa chcem zamerať na dostupné bývanie, najmä pre mladých ľudí. Je to problém, ktorý trápi nielen mladých na Slovensku, ale v celej Európe, preto verím, že potrebujem hľadať spoločné riešenia.

► **Vo voľbách do Európskeho parlamentu v celoeurópskom meradle vzrástla pod-**

pora rôznych radikálnych extrémistických skupín. Bude podľa Vás tento trend pokračovať, alebo sa dá zvrátiť?

Pokiaľ chceme mať slobodu, tak ho zvrátiť musíme. Doteraz si pamätám na nemožnosť slobodne povedať svoj názor, či ostatný drôť na našich hraniciach. Ale aj rady na banány či toaletný papier.

Chápem obavy ľudí z rýchlo sa meniaceho sveta. Aj ja ich mám. Ale práve preto považujem za veľmi kľúčové, aby sme mali slobodnú a silnú Európu. Pretože to znamená aj slobodné a silné Slovensko a Vajnory. Uzatvárať sa do seba, šíriť nenávisť a strach náš život nezlepší, nevyrieši katastrofálny stav zdravotníctva, školstva, ani nezlacní potraviny. Spolupráca, aj tá európska, je základom pre to, aby sme sa mali lepšie a odovzdali Slovensko našim deťom namiesto toho, aby sme ich videli utekať do zahraničia.

► **Vajnorské novinky sa vďaka Vám dostali až na plenárne zasadnutie Európskeho parlamentu v Štrasburgu. Ako často si nájde podpredseda Európskeho parlamentu čas zavítať do Vajnor?**

Vždy, keď mi to pracovné povinnosti dovoľia. Žijú tu moji rodičia a mám to tu veľmi rád.

PM PROFIMARKET

✓ **TOVAR SKLADOM NA PREDAJNI**

- SPOJOVACÍ MATERIÁL
- BRUSIVO, REZNÉ A BRÚSNÉ KOTUČE
- KOTVIACE PRVKY
- LANÁ A OCELOVÉ LÁNKA
- VRTÁKY
- ZÁMKY A KOVANIA
- FARBY, LAKY
- CHEMICKÉ KOTVY
- VODOINŠTALAČNÝ MATERIÁL
- SANITA
- ELEKTRODOPPLNKY
- KOMUNÁLNE NÁRADIE
- DOMÁCE POTREBY
- ZÁHRADA
- PLETIVÁ A DRÔTY

✓ **TOVAR NA OBJEDNÁVKU**

- STAVEBNÝ MATERIÁL - KOMPLETNÝ MATERIÁL NA VÝSTAVBU A REKONŠTRUKCIU DOMOV - NAPR. TEHLA, SADROKARTÓN, OSB, VRECOVANÝ CEMENT A POD.
- ZATEPLOVACÍ SYSTÉM - POLYSTYRÉN, MINERÁLNA VATA, SIETKA, LEPIDLO, FASÁDNA AKRYLATOVÁ ALEBO SILIKÓNOVÁ OMÍTKA A FARBA
- HYDROIZOLAČNÝ MATERIÁL - ASFALTOVÉ PÁSY, TEKUTÁ LEPENKA, ASFALTOVÝ PENETRAČNÝ NÁTER
- VODOINŠTALAČNÝ MATERIÁL - ČERPADLÁ, EXPAZNÉ NÁDOBY, PPR, AL-PEX
- ELEKTROINŠTALAČNÝ MATERIÁL - SILNOPRÚD, SLABOPRÚD, SVETIDLÁ
- PROTIPOŽIARNY MATERIÁL
- ELEKTRICKÉ RUČNÉ NÁRADIE
- STUHENÉ ASFALTOVÉ ZMESY
- VINÁRSKE POTREBY

✓ **INDIVIDUÁLNE CENOVÉ PONUKY**

- INDIVIDUÁLNY PRÍSTUP K ZÁKÁZNIKOM
- MNOŽSTVENÉ ZRAVY
- DOPRAVA MATERIÁLU NA MIESTO URČENIA

PM PROFIMARKET

PM ProfiMarket s.r.o.
Jačmenná 1 (predajňa) • 831 07 Bratislava-Vajnory
info@pmpromarket.sk • www.pmpromarket.sk
0903 140 128

Aj naši vajnorskí prváčikovia zasadli do školských lavíc

Text: redakcia

Snímky: archív

K septembru neodmysliteľne patrí aj začiatok školského roku. Inak tomu nie je ani vo Vajnoroch. Prvý deň v škole je najmä pre prváčikov vždy plný očakávania, nových výziev a radosti z poznávania.

Vo Vajnoroch máme dve základné školy. Prváčikov zo Základnej školy Kataríny Brúderovej privítali zástupcovia mestskej časti tradične v Parku pod lipami, kde ich riaditeľ školy Tibor Král slávnostne „pasoval“ za nových žiakov. V Základnej škole Jána Pavla II. školský rok otvorili priamo v škole.

„Naším prváčikom som zdôraznil, že robia významný míľnik vo svojom živote. Naučia sa čítať, písať, počítať, ale hlavne spoznajú svet z iného pohľadu, stretnú nových ľudí a budú mať nezabudnuteľné zážitky. Nesmú sa báť pýtať, pretože v ich veku sú všetky otázky namieste. A najmä – do školy treba chodiť s úsmevom. Budme len radi, keď sa naše deti smejú. Nech sa

neboja, lebo rodičia a učitelia ich budú vo všetkom sprevádzať”, povedal starosta mestskej časti Bratislava-Vajnory Míchal Vlček.

Starosta Michal Vlček zároveň pripomenul nenahraditeľnú úlohu učiteľov v celom vzdelávacom procese: „Vedú obetavú, nenahraditeľnú a často nedostatočne ocenenú prácu. A v dnešnej dobe všetci pociťujeme ich nedo-

statok. Držím im palce, aby z našich prváčikov vychovali nielen tie najkrajšie, ale aj najšikovnejšie a najmúdrejšie deti na svete”.

Cesta prváčikov za novými vedomosťami sa tak začala aj vo Vajnoroch. Rodičia a učitelia ich budú podporovať na každom kroku a v školách budú mať obrovské príležitosti objavovať svoje talenty a rozvíjať svoje sny.

Po koncerte AC/DC zvládli Vajnory tento rok aj ďalší svetový festival

Text: redakcia. **Snímky:** Michal Vlček

**Aj tento rok v auguste sa vo Vajnoro-
ch na Starom letisku opätovne
konal LOVESTREAM festival. Vy-
stúpili na ňom také hviezdy globál-
nej svetovej hudobnej scény, ako
napríklad Rita Ora, 50 cent, Mac-
klemore, The Kolers, Inna, Tiesto
a mnohí ďalší.**

Festival sa síce konal na súkromnom pozem-
ku vo Vajnorochoch, ale v špeciálnom stánku
sme využili príležitosť aj na prezentáciu na-
šej mestskej časti. Predstavili sa v ňom via-
ceré aktívne spolky z Vajnor.

Najväčšou prioritou pre mestskú časť však
bolo minimalizovať dopady na obyvateľov
najmä čo sa týka bezpečnosti a dopravy.
Aj na základe našich požiadaviek bol navý-
šený počet hliadok bezpečnostných zložiek.
Mestských alebo štátnych policajtov bolo
počas víkendu vidieť takmer všade.

Ďakujeme za spoluprácu všetkým zainte-
resovaným – Policajnému zboru, Mestskej
polícii Bratislava, hasičom, záchranárom,
organizátorom a všetkým, čo sa podieľali
na zaistení bezpečnosti a poriadku vo Vaj-
norochoch.

*„Teší ma tiež množstvo pozitívnych príspev-
kov, ktoré od Vajnorákov dostávam, a utvrdu-
je ma to v tom, že usporadúvať takéto festi-
valy na ploche Starého letiska je skvelé nielen
pre propagáciu našej mestskej časti, ale hlav-
ne pre rozvoj kultúry u nás“, povedal staros-
ta mestskej časti Bratislava-Vajnory Michal
Vlček.*

Dobrou správou bolo, že doprava takmer vô-
bec nekolabovala, väčšinu času, až na pár
výnimiek a krátkych zdržaní, bola plynulá,
preto okrem ciest priliehajúcich k Starému le-
tisku nebolo potrebné robiť žiadne uzávery.

Príbehy vajnorského kroja (4)

Ako móda zmenila kroj

Text: Elena Karácsonyová**Snímky:** reprodukcia z rodinného archívu Márie Kuricovej, Zuzana Tajek Piešová, Marek Grebeči, Podobenska z Vajnor**Autorka kresieb bábik a krojových súčastí:** Ella Kabele

Kroj dnes vnímame predovšetkým ako odev na slávnostné príležitosti a väčšinou sa snažíme ukázať jeho reprezentatívnu verziu. Faktom však je, že v minulosti bol odevom každodenným. A tak ako dnešný odev, aj on sa vyvíjal, formovalo ho prostredie, charakter práce obyvateľov, dostupnosť množstva materiálov na jeho zhotovenie – a v nemalej miere i móda. Obyvatelia Vajnor mali vždy úzky kontakt s mestom, na blízkych trhoch boli ľahko dostupné továrenské látky i rôzna galantéria a všade bola prítomná aj mestská móda, ktorú (najmä ženy) rýchlo „odkukali“. Preto Vám dnes spolu so šikovnou Ellou Kabele predstavíme novší typ kroja, najmä ženský, v ktorom sa zmena prejavila najvýraznejšie.

Ženy v kroji, pred r. 1917

Ženy a dievčatá už začiatkom 20. storočia „odkladajú“ rukávce a obliekajú si – jupku. Je to krátky ženský kabátik do pásu, šitý na telo, vpredu so zapínaním, spravidla na 6 gombíkov. Rukávy, pôvodne dlhé, siahajúce až k palcom, sú pri ramenách naskladané a v dolnej časti úzke. Už v 1. polovici 20. storočia však nachádzame na fotografiách aj jupky s krátkymi rukávami. Tie siahajú po lakte a ich ukončenie je rovné, u mladých dievčat býva aj nariasené. Jupka sa nosila vo všedný deň, v nedeľu i vo sviatok – rozdiel bol iba v použitom materiáli a zdobení, strih zostával stále rovnaký. Do práce a na *dzelňi deň* zhotovovali jupky z plátna, na nedeľu a vo sviatok z kašmíru, saténu či *hedvábné*. Šili ich ženy samy doma, zo všetkých dostupných druhov látok azda všetkých farieb (s výnimkou odtieňov červenej). Oblúbené boli materiály s drobnými kvietkami alebo pásikmi. Farba a vzory látok sa prispôbovali účelu využitia i veku nositeľky. A aby sme nezabudli na výzdobu – jupka bola v spodnej časti zvyčajne ozdobená

zámikom a na okraji čipkou – strojovo pletenou alebo madeirovou. Táto výzdoba však mohla byť na sviatočných jupkách bohatšia – strieborné alebo flitrové pásy a pletence.

Tradičnými súčastami kroja zostávajú u žien sukňa a *záscera*. Sukne sa šili zo 4 – 5 dielov látky, vzadu boli skladané, vpredu hladké (so všitým vreckom) a mali rázporok. Vrch sukne bol zapracovaný do *lémca* (pás široký 5 cm). Zapínali sa na háčiky, neskôr na zatvárací špendlík. Na sukni boli našité *tráčky* (bavlnené stuhy – keprovky), ktoré ju držali na pleciah. Sukne z lacnejších materiálov boli určené na prácu a na všedný deň, tie z drahších a krajších látok na nedeľu a na sviatok. Dievčatá a mladé ženy nosili biele sukne s drobnými kvietkami, zhotovené z vapéru, delínu alebo kašmíru. Na sviatočné dni boli obľúbené aj sukne z lesklého materiálu (satén a brokát s vytkávaným vzorom) jasných farieb, staršie ženy mali sukne tmavšie. Azda jedinou farbou sukni, ktorú

Vajnorky nenosili, bola červená. Na teplejšie zimné sukne používali hrubšie látky – vlnené a neskôr aj menčestrové. Sukne šili aj z károvaných látok (na bežné nosenie) a modrotlač. Aj dĺžka sukni sa postupne menila – pôvodne siahali takmer po členky, no postupne ich skracovali až ku kolenám. Pod sukňu, samozrejme, patrila spodnička, tradične z bieleho plátna, ktorá mala rovnaký strih ako sukňa.

Záscere boli (rovnako ako v staršom období) modrej a čiernej farby – modré pre dievčatá a mladšie ženy, čierne pre staršie. Šili ich z plátna, glótu, saténu i hodvábu. Strih pracovných a slávnostných záster bol tiež rovnaký – hore boli dva záševky (*faudi*) na každej strane, na rohy prišli stuhy, ktorými sa zástera uväzovala v páse na mašľu (pôvodne vpredu, neskôr vzadu). Na dolnej časti zástery boli zámičky a medzi nimi výšivka. Zámičky i záševky boli šité žltou niťou. Spodok zástery a niekedy i okraje boli obrúbené čipkami. Výzdoba

sa prispôbovala účelu využitia – na slávnostných zásterách nájdeme pestrofarebnú širokú pásovú výšivku, na „obyčajných“ ju často zastupuje nášivka či zlaté a strieborné prámiky. Paličkované čipky sú na všedných a pracovných zásterách postupne nahrádzané strojovou čipkou. Výzdoba sa prispôbovala i veku majiteľky – staršie ženy mali zástery menej zdobené, výšivky boli užšie alebo absentovali úplne (najmä pri smútočnom kroji). Ako sa menila dĺžka sukní, menila sa i dĺžka záster – starodávna zástera bola „o dľaň“ dlhšia ako sukňa, dnes sú obe rovnako dlhé.

Nesmieme zabudnúť ani na úpravu hlavy dievčat a žien. Dievčatá nosia aj k jupkám na hlavách široké stužky a šíky. Vydaté ženy si podľa tradície upravujú vlasy do čepca (túto úpravu sme dnes zvolili i pre našu papierovú modelku). Na čepcoch sa pôvodne nosila ešte šatka – *ručník*. Postupne sa od nosenia čepca pod ručník upúšťalo, tento však zostal ako každodenná pokrývka hlavy žien záväzný.

Vývoj mužského tradičného odevu bol trochu iný. Muži sa ako prví „zbavujú“ kroja. Je to prirodzené – ako živitelia rodín mali častejší kontakt s mestským prostredím, chodili pracovať do tovární v Bratislave a postupne začali zamieňať jednotlivé časti kroja za bežný mestský odev. Zánik mužského kroja je veľmi rapidný, začína už po 1. svetovej vojne.

Prvým kusom odevu, ktorý muži vymenili za ten mestský, boli nohavice a obuv. Tento stav dokladajú aj dobové fotografie – mužov často vidíme oblečených v nohaviciach

Pani Feketová v kroji s jupkou (2010)

Pracovný kroj – z predstavenia Babi z vinohradu

mestského typu a v tradičnej krojovej košeli. Na nej majú *pruclek*, v neskoršom období krátky kabát alebo sako. Volnejšie krojové ustrojenie mužov sa zachováva do dnešného dňa – pri istých príležitostiach nepovažujeme za prehrešok proti kroju, ak si muži oblečú krojovú košelu a *pruclek* ku konfekčným čiernym nohaviciam a obujú si poltopánky. Zaujímavým kusom mužského odevu, ktorý sme si v „príbehoch“ ešte nepredstavili, je čierny krátky súkenný kabát siahajúci po boky (nazývaný aj *kacabaja*, *mentieka*). Je podobný súdobým mestským kabátom a tiež mentiekam noseným aj v iných oblastiach západného Slovenska. Vo Vajnoroch však mužské kaca-

baje nemali golier a klop sa vyhýnali smerom k pleciam. Zapínali sa na 5 gombíkov, ale nosili sa aj voľne prehodené cez plecيا a nezapnuté. Mentieku sme obliekli aj nášmu dnešnému papierovému „modelovi“.

Hlavným obutím mužov i žien zostávajú čižmy, po 1. svetovej vojne sa začali nosiť tzv. *poloboti* (šnurovacie topánky) a neskôr aj *strevíce* (lahšia vychádzková obuv u žien). Odev, ktorý sme Vám opísali, môžete zasa obliecť našim papierovým bábkam z dielne Elly Kabele. Už to iste poznáte – vystrihnite figuríny a jednotlivé krojové súčasti (pozor na uchyťavacie pásiky). Krojové súčasti podľa fotografií či vašich vlastných krojov vyfarbite, nezabudnite na výšivku. Bábkiky oblečte – jednotlivé kusy odevu prichyťte o figurínku založenými tenkými pásikmi.

Mužský kroj s kacabajou

Dnes sme si predstavili tradičný odev, ktorý bol „posledným“ tradičným odevom noseným vo Vajnoroch každodenne, najmä ten ženský. Mnohí si ešte pamätáme staršie Vajnorky, ktoré sa držali tradícií a neprešli ku konfekčnému odevu – stretávali sme ich v jupkách, sukniach, zásterách a šatkách v dedine ešte na začiatku 21. storočia. Definitívne vymizol tradičný odev z vajnorských ulíc v roku 2008. O to viac si cením prácu a zanievanie všetkých, ktorí ho vracajú naspäť do života – v dožinkových sprievodoch, na javisku, na svadbách pri čepčení nevesty, na rôznych podujatiach doma vo Vajnoroch i mimo nich. Veľká vďaka a teším sa na ďalšie príležitosti, pri ktorých budeme môcť znovu obdivovať krásu a rozmanitosť nášho vajnorského kroja.

Prezentácia Vajnorského ornamentu na olympijskom festivale

Text: Redakcia. **Snímky:** Maximilián Janík

Mestská časť Bratislava-Vajnory používa označenie dedina v mesta na zdôraznenie svojho jedinečného charakteru nielen v hlavnom meste, ale aj v širokom okolí. Jednou z najvýznamnejších charakteristík Vajnory je aj Vajnorský ornament, ktorý bol v roku 2016 zapísaný do Reprezentatívneho zoznamu nehmotného kultúrneho dedičstva Slovenska. Spomedzi ornamentálnych štýlov, ktoré sa na území Slovenska rozvinuli v priebehu 19. a prvej polovice 20. storočia, patrí Vajnorský ornament k jedným z najznámejších.

Vzhľadom na to, že Vajnorský ornament je súčasťou kultúrneho dedičstva Slovenska a prezentácia tohto jedinečného symbolu tradičného ľudového umenia je veľmi dôležitá, ponúkla mestská časť Vajnory svoj ornament Slovenskému olympijskému a športovému výboru ako predlohu pre tvorbu dizajnu oblečenia slovenských olympionikov. „Dlhodobým zámerom mestskej časti je, aby bol náš or-

nament predlohou pri tvorbe dizajnu oblečenia našich olympionikov. Za symbolické by sme považovali, keby bol Vajnorský ornament prezentovaný v roku 2026 počas Zimných olympijských hier v Taliansku, keďže v tejto krajine máme družobné mesto“, povedal starosta mestskej časti Bratislava-Vajnory Michal Vlček.

Na Olympijskom festivale, ktorý sa uplynulý dva týždne počas Letných olympijských hier v Paríži konal na bratislavskej Kuchajde, sa Vajnory prezentovali vlastným stánkom. Návštevníkom prostredníctvom umelkyň z občianskeho združenia Podobenka z Vajnory predstavili ornament, aj originálne ľudové umenie z Vajnory.

„Aj na tomto príklade vidno, že naša dedina v meste využije každú príležitosť na jeho prezentáciu širokej verejnosti. Minulý rok naše ľudové umenie v modernom prevedení zaujalo napríklad aj na projekte Party v 21. storočí. Naše tradície sú v podmienkach hlavného mesta pozoruhodné, a dovoľm si povedať, aj z celoeurópskeho hľadiska,“ konštatoval Michal Vlček.

Používanie Vajnorského ornamentu nebolo vo Vajnoroch nikdy prerušené. Stále ho udržiavajú a rozvíjajú tvorcovia na výšivkách, na krasliciach, malbách na stenách domov, či na užit-

kových predmetoch. Prejavuje sa aj v oblekaní obyvateľov Vajnory do tradičných krojov pri sviatočných príležitostiach. Do uchovávania a formovania tradície Vajnorského ornamentu sa zanietene vkladajú aj miestne inštitúcie – občianske združenia a množstvo ďalších subjektov a ľudí, ktorí sa snažia udržiavať a vzbudzovať záujem o Vajnorský ornament najmä u mladej generácie s cieľom zaistiť mu tak perspektívu aj do budúcnosti.

Počas olympijských hier sa už viackrát na oblečení športovcov využili ornamentálne motívy zo slovenských regiónov, ako to bolo v prípade Čičmian alebo Čataja. Vajnorský ornament na oblečení slovenských olympionikov počas zimných olympijských hier by pomohol nielen prezentácii tradičného ľudového umenia, ale aj zvýraznil význam a bohatstvo kultúrneho dedičstva Slovenska na medzinárodnej úrovni.

„Vajnory sú hrdé na svoje tradície a veríme, že vajnorový ornament je skvelým symbolom toho, čo naša mestská časť ponúka. Sme presvedčení, že tento krok by bol významným prínosom pre prezentáciu slovenského ľudového umenia a kultúry na globálnej scéne,“ uviedol starosta Michal Vlček.

Vo vajnorskom chráme koncertovala japonská organistka

Text: Stanislav Bachleda

Snímka: archív

Potešilo ma, keď som sa dozvedel, že jeden z koncertov medzinárodného organového festivalu Slovenské historické organy sa bude konať aj vo Vajnoroch. Osobitne preto, aby sa v tunajšom chráme Sedembolestnej Panny Márie rozzvučal 14. júla tohto roku skvostný hudobný nástroj, ktorý pred niečo vyše rokom zavŕšil svoju najvýznamnejšiu rekonštrukciu zásluhou renomovaného organára Vladimíra Gazdíka. Význam a hodnotu vajnorského organa potvrdzuje aj fakt, že je zapísaný v Národnom zozname kultúrnych pamiatok.

Slovensko je veľmocou historických organov. Na počet obyvateľov by sme mohli byť rekordmi skutočných historických inštrumentov, akých je na Slovensku niekoľko sto a za taký sa považuje vtedy, ak má nástroj viac ako sto rokov. Sú krajiny, kde je „veková“ hranica aj nižšia. Okrem značného počtu ďalším dôležitým znakom je, že ich tvorcami boli poprední domáci i zahraniční stavitelia. Tieto i rad ďalších faktorov podnietilo niekoľko osobností uskutočniť zámer záchrany a udržiavania historických organov na Slovensku. Myšlienka sa zrodila ešte na pôde Zväzu slovenských skladateľov a koncertných umelcov a jej iniciátormi boli organisti Eva Kamrlová a prof. Ferdinand Klinda, ktorí sa s podporou vedúcej pracovníčky tejto umeleckej organizácie Marty Šulekovej pustili do náročného projektu.

Mal som šťastie, že som bol od prvého ročníka, konaného v roku 1992, pri jeho realizácii a ešte ďalších takmer desať rokov som ho umelecko – organizačne zabezpečoval. Poznanie, že nové podujatie má budúcnosť, potvrdilo aj vydanie CD s rozhlasovými záznamami koncertov domácich i zahraničných umelcov, na čom má veľkú zásluhu aj bývalá redaktorka bratislavského

Na snímke sprava otec Jozef Kováčik, zástupkyňa starostu Vajnor Ing. Soňa Molnárová, Ai Yoshida a manželia Marietta a Martin Puhovich, organizátori festivalu

rozhlasu Dr. Etela Čárska. Veľkou oporou pri výbere nástrojov vhodných na koncertnú interpretáciu bol organár i organológ Dr. Marian A. Mayer, s ktorým sme precestovali stovky, možno tisíce kilometrov po celom Slovensku, skúmal možnosti, posudzoval dispozície nástrojov, ktoré dokumentoval, dotváral ich charakteristiky. Počas prípravných ciest jednotlivých ročníkov sa prihodilo mnoho, príjemne i menej príjemne pôsobiacich udalostí. Správcovia farností väčšinou úprimne privítali možnosť prezentácie nástrojov a možnosti ich rekonštruovania, ale aj záchrany, lebo bolo nemalo prípadov, že starší, zväčša historický nástroj vyhodili a nahradili ho elektronickým. Na jednej z ciest nám jeden pán kostolník pyšne ukazoval, ako má oddelené zeleninové hriadky vzácnymi cínovými píšťalami zo zlikvidovaného organa. Navyše čelná časť historického organa, nazývaná prospekt, bola vystavená rozmarom počasia a ak by na to neboli upozornení, bola by odsúdená na zánik. Počas jednotlivých ročníkov sme sa stretli aj s rezolútnym odmietnutím konania koncertu v kostole. Tieto i rad ďalších spomienok mi prechádza-

li myslou počas koncertu japonskej organistky (taktiež aj špičkovej čembalistky) Ai Yoshida v zaplnenom vajnorskom chráme. Skvelá umelkyňa s dokonalým zmyslom pre štýlovú interpretáciu s časovo pomerne rozsiahlou programovou zostavou skladieb autorov od šestnásteho do devätnásteho storočia, čo si vyžaduje precíznu znalosť organovej literatúry, vycibrený cit pre zvukovú odlišnosť a stotožnenie sa s obsahom jednotlivých diel. Vo vajnorskej farnosti našli organizátori festivalu maximálne porozumenie u otca Jozefa Kováčika, ktorý privítal návštevníkov na úvod koncertu. Tunajší organ si zaslúžil túto kvalitnú interpretáciu a prostredníctvom umelkyne pôvodom z Japonska, žijúcej však v Taliansku, poslal odkaz do sveta o tom, že Slovensko disponuje bohatstvom hudobnej histórie, ale vieme ju pretaviť do súčasnej podoby. Vajnory – síce známe ako dedina v meste – sa aj týmto koncertom stali vážnym hudobným účastníkom kultúrneho diania s vyslanou myšlienkou, že ich obyvatelia i vedenie prijímajú umenie ako prirodzenú súčasť svojho života.

Dom kultúry Vajnory od septembra opäť otvára svoje brány

Aj tohto roku pokračujú pravidelné aktivity a krúžky pre deti aj pre dospelých.

Text: Miroslava Sivá.

Snímky: archív

Prinášame vám prehľad niektorých záujmových krúžkov a pravidelných kurzov v školskom roku 2024/2025, ktoré budú prebiehať v sálach DK Vajnory.

MODERNÁ GYMNASTIKA A BALET PRE DIEVČATÁ

Krúžok je určený pre dievčatá vo veku od 4 do 12 rokov. Dievčatá sa oboznámia s gymnastickým náčiním ako je švihadlo, obruč, stuha. Hodiny sú sprevádzané modernou a klasickou hudbou. Dievčatá rozvíjajú svoje nadanie, talent a schopnosti. Tréningy vedie dlhoročná skúsená trénerka, ktorá svojím milým a odborným prístupom vnesie deti do sveta tanca a gymnastiky. **Krúžok začína v utorok 10. 9. 2024.**

JOGA ZDRAVÝ CHRÁT – BLOKY®

Certifikovaná metóda špeciálne navrhnutá pre moderného človeka, ktorý čelí výzvam sedavého spôsobu života a civilizačným ochoreniam. Pomáha harmonizovať telo a myseľ, zmierňuje dôsledky každodenného stresu a navracia späť do stavu fyzickej a mentálnej rovnováhy. Táto joga zbavuje bolesti v oblasti chrbtice, učí správne držaniu tela, posilní hlboké svalstvo a prinavráti telu pohyblivosť, silu, flexibilitu a stabilitu. Podporuje tiež jogovú cestu sebaznania, ktorá pomáha prežiť dlhý, vitálny

a spokojný život. **Cvičenia prebiehajú každý štvrtok v malej sále DK Vajnory.**

SKUPINOVÝ TANEC V ŠTÝLE FCBD®STYLE

Tanečné štúdio Tribaladia ponúka kvalitné kurzy moderného skupinového brušného tanca v štýle FatChanceBellyDance®Style. Tento tanec je vhodný pre všetky ženy, ktoré chcú pravidelne tancovať, majú chuť učiť sa nové veci, zaujíma ich tanečná skupinová improvizácia, majú rady dlhé sukne, orientálne šperky, rytmy a world music. Súčasťou tanca je aj hra na prstové činelky, tanec so sukiňou, s tamburínou, či inými rekvizitami. Skupina tiež organizuje rôzne tanečné podujatia a prezentuje tanec FCBD®Style na rôznych podujatiach. **Kurz pre začiatočnice sa otvára v utorok 17. 9. 2024, predchádzajúce tanečné skúsenosti sú výhodou, nie sú však podmienkou.**

TANI TANI

Pravidelný tanečný kurz pre 2–3 ročné detičky. Na kurze sa deti zoznámia hrovou formou s rytmom a prvými tanečnými krokmi na ich obľúbené pesničky. Naučia sa nielen prvé tanečné kombinácie v kolektíve ich rovesníkov, ale si aj trénujú pamäť, motorické a reakčné schopnosti, pružnosť a ohybnosť. **Kurz začína v utorok 17. 9. 2024.**

TANI S MAMI

Tanečný kurz pre mamičky, ktoré majú chuť tancovať, no nemajú kam odložiť svoje detičky. Maminy tancujú a deti sa zatiaľ môžu hrať v menšom detskom kútiku alebo tancovať spolu s mamou. Tanec je v štýloch street dance, latino, dancehall. Na každú hodinu je pripravená krátkachoreografia, naučíte sa nové kroky, ale hlavne na chvíľu vypnete, rozhýbate telo a to všetko v kolektíve iných mamičiek

a ich detičiek. **Kurzy sa budú konať vo štvrtky v doobedných hodinách od 19. 9. 2024.**

AFRO VIBES

Nový pravidelný tanečný kurz pre 14 a viac ročných, vrátane dospelých. Naučíte sa hýbať v rytmoch afro beats. Afro dance spája prvky hip-hopu a dancehallu a nabije vás poriadnou dávkou energie.

ĎALŠIE AKTIVITY A KURZY

Pohybové aktivity pre deti organizuje vo veľkej sále DK Vajnory aj **Pohybová akadémia Pavúček**. Veľká sála je obľúbená aj pre viaceré športové tanečné kluby, ktoré sa tu venujú kurzom spoločenských tancov. V malej sále okrem spomenutých aktivít **prebieha v stredu Joga s Iv** – terapia láskou a **v pondelky samostatná joga pre seniorky**.

Na poschodí v časti A sídli **Súkromná základná umelecká škola**, ktorá poskytuje umelecké vzdelávanie v hudobnom, tanečnom, výtvarnom a literárno-dramatickom odbore.

V časti B na najvyššom poschodí sa nachádza **Jazyková škola LUKRA**. Ponúka skupinové aj individuálne kurzy pre dospelých aj pre deti – anglický, francúzsky, nemecký, španielsky a taliansky jazyk.

V budove DK dlhoročne pôsobí aj **detské centrum Fénix – centrum radosti**. Centrum funguje ako priateľský a inšpiratívny priestor pre najmenšie deti, organizuje

rôzne aktivity, tábory a kreatívne aktivity pre rôzne vekové skupiny.

Seniori sa pravidelne stretávajú v Klubovni v časti B v rámci činnosti spolkov Jednota dôchodcov, Senior klub a svoje stretnutia máva v klubovni aj Združenie kresťanských seniorov.

VAJNORSKÝ FOLKLÓR

Obdivovatelia vajnorského folklóru sa môžu pridať k činnosti vajnorských folklórnych skupín **Podobenka z Vajnory** alebo **Vajnorský okrášľovací spolok**, ktoré pôsobia

v DK Vajnory. Udržiavajú pôvodné vajnorské piesne, tance, organizujú školy vajnorských ľudových tradícií, kurzy paličkovania, zdobenie kraslíc, vyšívania, či maľovanie vajnorských ornamentov. Pre deti od 4 rokov funguje aj **Detský folklórny súbor Podobenka z Vajnory**. Svoje sídlo má v dome kultúry aj Vajnorská dychovka.

Kompletnú ponuku, rozvrh aktivít v sálach ako aj informácie o prihlasovaní na krúžky a kurzy nájdete na stránke www.dkvajnory.sk

Modernizácia osvetlenia na nadjazde aj v celých Vajnoroch

Text: redakcia. **Snímka:** archív

V letných mesiacoch ste si iste všimli, že dochádza k výmene pouličného osvetlenia za nové svietidlá. Hlavné mesto sa u nás pustilo do modernizácie verejného osvetlenia a možno to len privítať.

S rekonštrukciou sa začalo na vajnorskom nadjazde, kde denne prechádzajú stovky ľudí, a preto je prioritou zabezpečiť ich bez-

pečnosť. Modernizáciu realizujú Technické siete Bratislava. Cieľom je komplexná modernizácia verejného osvetlenia s využitím energeticky efektívnej LED technológie, ktorá lepšie osvetlí cesty a zabezpečí úsporu viac ako 60 percent spotreby.

Na vajnorskom nadjazde pribudlo 40 nových moderných svietidiel a v celých Vajnoroch ich tento rok pribudne viac ako 700. Moderné osvetlenie prináša do našich ulíc viac než len svetlo. Zvyšuje bezpečnosť na cestách, znižuje kriminalitu a prispieva k lepšej kvalite života pre nás všetkých.

Včelársky rok sa nikdy nekončí – rozprávanie o včelároch a včielkach (1)

Jeseň či zima nám už klope na dvere...

Text a snímka: Mgr. Beáta Veverová

O užitočnosti včiel a včelárstva sme sa mohli presvedčiť už veľmi dávno. Ktosi vyslovil domnienku, že včely tu boli skôr ako ľudia. Nech je to akokoľvek, medo-nosný „hmyz“ je pre nás mimoriadne užitočný, hoci nás občas zabolí žihadlo. O tom, ako sa s včielkami pracuje, čo všetko robia neúnavní nadčenci - včelári, čo ich počas roka čaká, sa nám bude v tomto novom seráli prihovárať pani Mgr. Beáta Veverová, ktorá s včielkami pracuje vo vajnorskej včelnici.

Pominuli horúce letné dni a skôr sa aj stmieva. Noci sú chladnejšie a my, ľudia, sa akosi podvedome pripravujeme na skoršie večery, menej slnečných dní a pochmúrnejšie počasie. Tohtoročné leto nám všetkým dalo poriadne zabráť. Dlhé obdobia horúčav a sucha, ktoré krátkodobo prerušili intenzívne dažde, spôsobovali problémy nielen ľuďom, ale aj prírode a všetkému živému.

Včelársky rok sa riadi trocha inými pravidlami ako klasický kalendár. Aj preto sa včielkam – nie však včelárom – končí hlavné obdobie roka – jar a leto – u nás na juhozápade tento rok už v polovici augusta. Po poslednom medobraní – zvyčajne zo slnečnice – včielky preliečiteľ, monitorovať spád klieštičky a podľa stavu zásob aj zakrímiť na zimu. V tomto období sa menia generácie včielok – letné sa upracujú a liahnu sa zimné. Počas sezóny si naše včielky nanosili najskôr nektár z jarných kvietkov, následne zakvitla lipa a nakoniec slnečnica. V našich podmienkach sú to nosné zdroje nektáru, ktorý po dozretí v plástoch vytáčať. Peľ si včielky zbierajú počas celej sezóny. Určite sú vďačné všetkým, ktorých dvory a záhradky zdobí na jar a počas celého roka pestrá kvetena ovocných stromov, kvietkov a v neskorom lete aj rôzne trávy a buriny v chotári. Na jar je peľ určite

Včielka na letáči

ný najmä na výživu novej generácie včielok, ktoré vystriedajú tie zimné. Na jeseň znášajú poctivo peľové zrnká, aby krmili a vychovali zimnú generáciu včielok, no a čo-to si uchovali na nasledujúcu jar. Včielky hospodária a plánujú, ako si usporiadajú zásoby tak, aby zimný chumáč, v strede ktorého vyhrievajú a krmia počas dlhých zimných mesiacov včeliu matku, prežil do nasledujúcej jari.

V druhej polovici augusta a začiatkom septembra už kladú matky zvyčajne menej vajčiek ako v hlavnej sezóne. Počet včielok v úli sa postupne redukuje, zimná generácia už nepracuje na znáške nektáru a peľu. Príroda sa postupne pripravuje na zimný oddych a včielky vedia, že prídu dni, kedy nebudú môcť - či už kvôli nižším teplotám alebo nepriaznivému počasiu - lietať von z úľa ani len pre vodu. Tohtoročné výnosy z medobraní boli oproti minulému roku výrazne lepšie. Dobrý včelár necháva vždy časť medu včielkam a to, čo im vzal, im v neskorom lete doplní zimnými zásobami. V našich končinách nadväzovali

znášky počas roka jedna na druhú a prekryvali sa, takže najmä jarný med bol zmesou všetkého, čo kvitlo v rýchлом slede.

Včelársky rok sa však nekončí, čaká nás práca s vytápaním vyradených medzistienok, s voskom, čistenie a dezinfekcia nadstavkov, súčastí úľov a náradia. Zhodnotenie roka, nákup materiálu a príprava na ďalšiu sezónu. Tí, ktorí zužitkovali odviečkovanie – vosk a med, získaný pri odviečkovaní-otvorení plástov pri medobraní – a naložili ich do dobrej pálenky (najmenej 52%), si v tomto období môžu okrem sladkého medu vychutnať aj liečivý pohárik „viečkovice“.

Vedeli ste, že viečkovance obsahujú enzýmy a látky pochádzajúce zo slinných a voskových žliaz včiel, peľ, propolis, med? Včielky si pod nimi uchovávajú med v plástoch. Najužitočnejšou látkou vo viečkovancoch je zrejme enzým lyzozým, ktorý zabezpečuje antibakteriálnu ochranu celej včelej rodine.

Nehorázne konanie neznámeho páchatela Bezohľadný človek vylial neznámu tekutinu na Vajnorských jazerách

Text: redakcia. **Snímky:** archív

V stredu 28. augusta v skorých ranných hodinách došlo v lokalite Vajnorské jazerá k zvlášť nepochopiteľnému a nezodpovednému konaniu osoby, ktorá svojvoľne zničila mostík a vyliala nad vodnou plochou neznámu tekutinu. Išlo pravdepodobne o penetračnú látku, čo ešte musí potvrdiť expertíza.

Na mieste tak museli zasahovať hasiči, mestská polícia, príslušníci Policajného zboru a aj inšpekcia životného prostredia. Po vinníkovi príslušné orgány pátrajú.

„Hasiči vodnú hladinu stabilizovali a to, čo momentálne vidieť na vodnej hladine, je už len neutralizačná látka. Verím, že sa tento incident vyšetrí. Na jednej strane je problém, že na jazerách vznikajú nelegálne lávky, na druhej strane však toto nehorázne konanie, akého sme boli svedkami, dnes nemôže zostať bez následkov a vyvodenia zodpovednosti voči páchatelovi“, povedal starosta mestskej časti Bratislava-Vajnory Michal Vlček..

Takéto konanie zaťažuje záchranné zložky, ktoré mohli byť inde, spôsobuje škody na životnom prostredí a je bezohľadné voči verejnosti, ktorá areál v letnom období využíva na rekreáciu a oddych.

František Osvald,

Bývalý predseda Miestneho národného výboru vo Vajnoroch, by sa 13. júla 2024 dožil 100 rokov.

Významne sa zaslúžil
o rozvoj Vajnor.

Dovoľujeme si Vás pozvať na

Salón v Dobrej lipe

pod záštitou starostu mestskej časti
Bratislava-Vajnory
Ing. Michala Vlčeka

dňa 17. septembra 2024 o 18.00 hod.

Hostami budú
Prof. MUDr. Viliam Fischer
ako prvý vykonal úspešnú
transplantáciu srdca v SR

a
Ing. Jozef Golonka
legendárny hokejista

moderuje
Dr. Stanislav Bachleda

Inzercia

Na cintoríne vo Vajnoroch odstúpim
užívanie rezervovaného urnového
miesta pri chodníku, ktoré je bez úprav.

Všetky poplatky sú uhradené.

V prípade záujmu prosím kontaktovať
po 20.00 hod. na čísle 0949 740 205.

Náš Seniordom je ako bezpečný prístav, azda aj seniorDOMOV

Text: redakcia

Snímky: redakcia

Je krásne, horúce augustové leto, ktoré si užívali všetci, aj klienti v Seniordome Vajnory. Raňajky v našom zariadení sú spojené s posedením v krásnej záhrade, v ktorej pobehuje biela labradorka Bella, spoločníčka našich seniorov. Pestrofarebné andulky so zebričkami, umiestnené vo veľkej voliére vyspevujú a počuť ich aj v širokom okolí. Pod vedením vedúcej zariadenia, pani Janky, naši klienti pomáhajú kŕmiť vtáčikov a pokúšajú sa trénovať Bellu

aportovaním. Bella je spoločenská a skutočne neúnavne podporuje každého klienta, ktorý sa do jej tréningov zapojí. Kontakt so zvieratami pomáha klientom rozvíjať empatiu a motiváciu, udržiava pozitívnu energiu a pocit ako príjemne a spokojne trávia svoje dni. Bella aj operence sú súčasťou našej starostlivosti, snahy o čo najvyššiu možnú mobilitu každého klienta. Zdravotné problémy donútili obyvateľov Seniordomu úplne zmeniť životný štýl, každý z nich musel – zväčša natrvalo – opustiť svoje prostredia domova.

V našom zariadení sa snažíme, aby klienti prijali náš Seniordom ako bezpečný domov, hoci je taký odlišný od toho, v ktorom rástli a budovali svoj aktívny život. Naša sociálna starostlivosť spojená s krásnym prostredím Vajnory, záhradou, ktorú máme vďaka mestskej časti Vajnory k dispozícii, skutočná pomoc zamestnancov mestskej časti Vajnory pri správe a zveľaďovaní budovy, toto všetko ľuďom, ktorí prežívajú takzvanú jeseň v živote, prináša pocit pozornosti, spokojnosti, ale aj úcty.

Nič nevie viac potešiť naše pani opatrovatelky, než klient, ktorý pri návrate z prechádzky, z návštevy u príbuzných, povie, „konečne som doma“. Stáva sa príjemným

pravidlom, že príbuzní sú prekvapení, ako sa u nás klient rýchlo adaptuje a že sa rád vracia z návštevy, z pôvodného prirodzeného prostredia, naspäť do Seniordomu.

Náš opatrovateľský tím tvoria opatrovateľky, pani Janka, pani Andrejka, pani Aiman, pani Kristínka, pani Žanetka, pani Ľudmila, pani Ivetka, sociálna terapeutka pani Biba a pani Žanetka, ktorá drží ruku nad čistotou zariadenia.

Pani Biba, naša sociálna terapeutka, dokáže záhradu alebo spoločenskú miestnosť premeniť na pestrofarebnú dielňu. Arteterapia – maľovanie, tvorba rôznych dielok, ručné práce, to všetko má nezastupiteľné miesto pri udržaní motoriky klienta. V rámci tejto terapie sa trénuje sa ľavá aj pravá hemisféra, tak veľmi dôležitá pri každodennej činnosti. Klienti maľujú rôznymi technikami i s použitím odpadového materiálu, čo ich nielen baví, ale v ich každodennej rutine tvorí podstatnú súčasť udržiavania a stimulovania pozornosti. Muzikoterapiou udržujeme klientov v dobrej nálade, mnohí z nich stále krásne spievajú. Klienti využívajú ako sprievod aj rôzne hudobné nástroje – inštrumenty (paličky, triangle, ozvučené drierka, tamburíny). Väčšinou sa síce iba snažíme premeniť sa na malý domáci orchester, no aj táto snaha prináša klientom mnoho radosti a pocit harmónie. Jubilejnú oslavu pripravujeme pre každého oslávenca. Pečú sa koláčiky, spievajú sa ob-

ľúbené piesne. Na našich seniorov nezabúdajú ani tie mladšie ročníky, pretože spájať mladú generáciu s tou staršou je veľmi dôležité, hlavne v dnešnej dobe krehkých medziľudských vzťahov. Veľmi nás teší, keď sa o život našich klientov zaujímajú mladí ľudia. Jedným z takýchto inšpiratívnych stretnutí bolo vystúpenie mladých tanečníkov z tanečnej skupiny Ninos Latinos z Ivanky pri Dunaji. Choreografie latinsko-amerických tancov všetkých nadchli, jedného klienta až tak veľmi, že sa rozhodol vyskúšať si zatancovať s mladou tanečnicou, za čo si vyslú-

žil veľký potlesk. Je veľkým prínosom, ak sa do kolobehu života našich klientov zapájajú aj ich príbuzní. Práve takýmto spôsobom sa totiž vytvára komunitné prostredie, ktoré prináša klientom pohodu a radosť. Spomenieme aspoň zopár takýchto momentov. Príbuzní klientov im pomáhajú pri záhradných prácach, sadia kvety a spoločne všetci zdieľajú radosť a pocit, že priložili ruku k dielu. Práve uvedomenie si užitočnosti je pre našich klientov v tomto období života veľmi dôležité.

Úžasným nápadom bolo prinesenie autobusovej zastávky príbuzným jedného z klientov. Skvelý nápad sa zrazu stal skutočnosťou, keď do Seniordomu v priestoroch veľkej záhrady pribudla zastávka, presne taká, akú si ju väčšina z nás pamätá z minulosti. Keďže sme špecializovaným zariadením a medzi klientmi v zariadení sú aj seniori s Alzheimerom, je zastávka pre nich, a nielen pre nich, výborným terapeutickým prostriedkom. Pomáha najmä pri problémoch s pamäťou alebo s orientáciou v čase a priestore. Napriek tomu, že pri nej žiadne autobusy nezastavujú, predstavuje tento priestor akúsi platformu pre stretávanie sa seniorov a pre ich spoločenské rozhovory. Zastávka u nich navodzuje spomienky na cesty do práce či rôzne výlety s rodinou a je obzvlášť vhodná pre klientov s poruchami pamäte či vnímania, ktorí sú často dezorientovaní. Zmätko spôsobené chorobou u nich vyvoláva podráždenie či smútok, zastávka im naopak ponúka pocit bezpečia a príjemných spomí-

nok. Môžeme povedať, že tento uskutočnený nápad zlepšuje kvalitu života našich klientov.

Seniordom dlhodobo spolupracuje aj s inými organizáciami, ktoré sa venujú rôznym sociálnym projektom pre podporu seniorov. Medzi naše dlhodobé spolupráce patrí najmä spolupráca s jedným z obchodných reťazcov (Tesco Stores). Zamestnanci obchodného reťazca každoročne plnia vianočné želania našich klientov, priamo odovzdávajú vianočné darčeky a oni im na oplátku odovzdávajú ručne vyrobené ďakovné pohľadnice. Vidieť úsmevy na tvárach našich klientov dojíma všetkých zúčastnených. Sú to veľmi milé stretnutia plné emócií a srdečnosti.

Minulý rok sa nám podarilo prvýkrát zapojiť do projektu Koľko lásky sa zmestí do krabice od topánok. Veríme, že ostaneme súčasťou tohto projektu, ktorému sa v ostatných rokoch veľmi darí.

Tešíme sa zo všetkých spoluprác a sme veľmi vďační za každý záujem o spríjemnenie

„jesene života“ našich seniorov. Osobitne nás veľmi teší záujem jednotlivcov (obyvateľov Vajnora), ktorí prídu do Seniordomu ako dobrovoľníci a idú napríklad s klientom do záhrady a vedú s ním dlhé rozhovory. Musíme spomenúť dobrovoľníčku pani Evičku, ktorá pravidelne navštevuje našich klientov, rozpráva sa s nimi, zoberie ich na prechádzku a keď si to klient praje, idú spolu aj do kostola. Pani Evička z Vajnora sa stala súčasťou nášho centra a ako sa hovorí, „zapadla do kolektívu“, za čo jej veľmi ďakujeme. Za každú interakciu s ľuďmi mimo Seniordomu sú naši klienti veľmi vďační.

Ako povedal slávny grécky filozof Cicero: „Ničoho sa staroba nesmie vystríhať väčšmi ako nečinnosti“. V prípade našich klientov sa týmto mottom riadime a staráme sa o to, aby ich každodenný život bol bohatý, prinášal im nové príjemné podnety a udržiaval iba prospešné stereotypy.

Skrátka pre každého klienta hľadáme tú „jeho“

aktivitu, ktorá ho bude najviac baviť a udrží ho motivovaného. V Seniordome slávime všetky obľúbené sviatky. Navštívil nás Mikuláš, cez vianočné sviatky seniorom priniesol darčeky Ježiško. Spievali sa obľúbené piesne, recitovali básne a Ježiško, samozrejme, na nikoho nezabudol. Za krásnu tradíciu považujeme návštevy pána starostu, pani Molnárovej, zamestnancov i poslancov, ktorí venujú našim klientom nielen čas a pozornosť, ale ich prítomnosť je aj dôkazom toho, že obyvatelia nášho zariadenia sú súčasťou komunity a že sú pre Vajnorákov stále dôležití.

Sme vďační, že naše zariadenie nie je iba zariadenie sociálnej služby, ale naozajstný seniorDOMOV uprostred rozvíjajúcich sa životaschopných Vajnora, v ktorých si ľudia navzájom pomáhajú a ktoré aj prostredníctvom nášho Seniordomu dokazujú, že seniori sú pre nás všetkých stále veľmi dôležití a že nám na tom, ako žijú, skutočne záleží.

Relaxačný pobyt vajnorských seniorov

Text a snímka: Mária Belajová

V dňoch 21. až 26. júna 2024 zorganizovali členky Základnej organizácie Jednoty dôchodcov Slovenska (ZO JDS) vo Vajnoroch pani Mária Belajová a pani Jana Černá relaxačný pobyt pre seniorov v hoteli Bránica v Terchovej – časť Belá. Na pobyte sa zúčastnilo tridsať seniorov, z toho bolo šesťnásť členov ZO JDS Vajnory.

Hotel je trojposchodový, vybavený na vysokej úrovni, s terasou, barom, krásnymi izbami s balkónom a nádherným výhľadom na okolitú prírodu. Súčasťou areálu je aj tenisový kurt. Vo vnútri sa nachádza bazén, saunový svet s piatimi saunami, k dispozícii sú rôzne druhy masáží, zábaly – koreňový rašelinový, škoricový, ajurvédsky. Jednotlivé procedúry pre každého účastníka boli konzultované s terapeutom v deň príchodu. Keďže procedúry prebiehali v areáli hotela, bez problémov sme ich mohli absolvovať v župane a v papučkách. Každý mal určený presný časový harmonogram v čase od 8. do 12. hodiny každodenne.

K pohode prispela výborná strava s plnou penziou formou švédskych stolov. Pri každom obe-

de a večeri sme si mohli sami načapovať toľko vína a pívka, koľko nám chutilo. Veľmi dobre bolo postarané aj o program. Každý večer sme mali možnosť zabaviť sa, počúvať hru na klavíri, na heligónku i zatancovať si na diskotéke. Naučili sme sa vyrábať syrové korbáčiky, z premietnutého dokumentu sme sa zoznámili s históriou Terchovej. Každý deň v popoludňajších

hodinách sme sa mohli zúčastniť na nejakom výlete, či na Oravský zámok, do Vrátnej doliny, na Jánošíkove diery, do Podždiaru, alebo si pozrieť orloj v Starej Bystrici.

Celý pobyt sme absolvovali v tej najlepšej pohode a spokojnosti, preto sme sa rozhodli zopakovať ho aj na budúci rok.

Každá domácnosť má povinnosť prihlásiť sa na zber komunálneho odpadu

K čistote našej mestskej časti prispievame všetci

Text: Miestny úrad Bratislava-Vajnory

Každá domácnosť v Bratislave musí byť zapojená do systému zberu komunálneho odpadu na území hlavného mesta. Tento krok je dôležitý nielen pre dodržanie zákona, ale aj pre udržanie čistoty a ochranu životného prostredia v našom meste. Každý z nás spoluvytvára prostredie, v ktorom žijeme, ako vyzerajú Vajnory aj celá Bratislava.

Koše na verejných priestranstvách a parkové koše neslúžia na zber odpadu z nehnuteľností obyvateľov.

Podľa ustanovenia § 6 VZN hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy č. 18/2023 zo 14. decembra 2023 o nakladaní s komunálnymi odpadmi a drobnými stavebnými odpadmi na území hlavného mesta Sloven-

skej republiky Bratislavy: „**Správca nehnuteľnosti je okrem povinností podľa § 5 tohto nariadenia povinný: a) oznámiť hlavnému mestu vznik povinnosti zapojiť sa do systému zberu na území hlavného mesta podľa § 5 ods. 1 tohto nariadenia v lehote do 30 dní odo dňa vzniku tejto povinnosti** a súčasne požiadať hlavné mesto o dostatočný počet kontajnerov/zberných nádob na zmesový odpad podľa § 9 tohto nariadenia a na vytriedené zložky komunálneho odpadu podľa § 12 až 14 tohto nariadenia; **hlavné mesto dodá alebo zabezpečí dodanie zbernej nádoby/kontajnera správcovi nehnuteľnosti najneskôr do 15 dní odo dňa zapojenia do systému zberu a vystaví písomné potvrdenie o dodaní a prevzatí zbernej nádoby/kontajnera/ kompostovacieho zásobníka.**“

Túto povinnosť majú aj jednotlivé domácnosti v spoločných dvoroch. Rovnaká povinnosť prihlásiť sa na zber odpadu platí aj pre majiteľov sádov a vinohradov.

Dovoľujeme si upozorniť aj vlastníkov nehnuteľností na Vajnorských jazerách (nie len tých s trvalým pobytom), že nádoby na zmesový komunálny odpad mestská časť Bratislava-Vajnory zabezpečila pre využitie návštevníkmi Vajnorských jazier.

Vlastníci nehnuteľností na Vajnorských jazerách, ktorí tvoria komunálny odpad, majú rovnako povinnosť zapojiť sa do systému zberu komunálneho odpadu v hlavnom meste alebo si osobne svoj odpad odviešť.

K čistote okolia musíme prispievať všetci a nezapratávať rekreačný areál svojím odpadom. Mestská časť nemôže tieto neustále služby poskytovať, pretože jednak nie sú v jej kompetencii a tiež to znamená zbytočné plytvanie verejnými prostriedkami, ktoré by sa dali využiť na iné dôležité projekty v prospech všetkých obyvateľov. Zodpovedný prístup k povinnosti zapojiť sa do systému zberu odpadu tak pomáha nielen udržiavať čistotu svojho okolia, ale aj šetriť finančné zdroje mestskej časti.

Za nedodržanie tejto povinnosti je v zmysle zákona možné uložiť sankciu uložiť sankciu do výšky 1500 eur.

Žiadosti na zapojenie sa do systému zberu komunálneho odpadu obce je potrebné podať na adrese: Magistrát hlavného mesta SR Bratislavy, oddelenie miestnych daní, poplatkov a licencií Blagoevova 9, P.O.BOX 76 850 05 Bratislava, e-mail: zakazka@bratislava.sk, telefón: 02/59356954, 02//59356111, ďalšie informácie nájdete na web stránke hl. mesta SR Bratislavy: <https://bratislava.sk/mesto-bratislava/dane-a-poplatky/poplatok-za-komunalne-odpady-a-drobne-stavebne-odpady>

Ďakujeme za porozumenie.

Vo vajnorskej Základnej škole Kataríny Brúderovej pôsobí občianske združenie Brúderka

Zámerom je spájať žiakov, rodičov, pedagógov a Vajnorákov

Z ľava Soňa Kukučková, Miroslava Zemanová Diešková, Tibor Král – riaditeľ ZŠ, Jana Ferencová, Diana Hanková

Text: Stanislav Bachleda
Snímky: archív OZ Brúderka

O existencii občianskeho združenia Brúderka aj o jeho náplni a poslaní som sa dozvedel sprostredkované. O to viac ma zaujalo, ako táto organizácia vznikla a čo spája jej vedenie i spolupracovníkov pri jeho

pôsobení. Napospol sú to ľudia, ktorých sa existencia a výchovný proces na základnej škole Kataríny Brúderovej vo Vajnoroch – podľa nej je pomenované aj občianske združenie – osobne dotýka. Ich deti buď školu navštevujú, alebo v škole učia, a tak nie div, že ich jej problematika nielen zaujíma, ale chcú sa podieľať na jej ďalšom vývine.

Zalistoval som v deklarovaných plánovaných aktivitách, a tak by som zacitoval tie hlavné, na ktorých stojí ich pôsobnosť. Je to podpora žiakov vo výchovno-vzdelávacích aktivitách zameraná na potreby tried a školy financovaním z rodičovských príspevkov, cez podávanie projektov, 2% dane a darov, aktívnou dobrovoľníckou činnosťou. Tá patrí v súčasnosti k akcentovaným aktivitám nielen v školskom systéme, ale aj mimo neho.

Soňa Kukučková

Jana Ferencová

Miroslava Šuranská

Veľmi dôležitým prvkom činnosti je organizovanie spoločných podujatí, ako sú napríklad komunitné dni, charitatívne akcie, športové podujatia, prednášky, workshopy, brigády, swapy a pod., čo je pre budovanie komunity veľmi dôležité.

Poslaním občianskeho združenia je však aj veľmi dôležitý faktor a ním je podpora učiteľov pri ich účasti na workshopoch a tréningoch, pomoc s administratívnymi úlohami, pri podávaní projektov a veľmi dôležitým momentom je zamerať sa na ocenenie ich práce.

Nie na každej či na viacerých školách sa stretávame s javom, ktorý možno nazvať rozvoj a humanizácia školy. Túto náročnú úlohu sa rozhodlo občianske združenie Brúderka realizovať najúčinnejším spôsobom – spoluprá-

cou s vedením školy a zriaďovateľom na zlepšení vybavenia a vzdelávacích programov. Medzi plánovanými aktivitami nachádzame aj ďalší zaujímavý jav – partnerstvá s lokálnymi organizáciami (Via Vitis, ŠK Vajnory, Podobenska, Klub rodičov a detí – Vajnory, vietnamská komunita atď.) a firmami (KAMI PROFIT, Tesco, Henkel atď.) a podporu školy a jej okolia, predpokladom ktorých je bezprostredná komunikácia jednotlivcov i kolektívov a jej neustály rozvoj.

Budovanie lepších podmienok v školskom prostredí je pravdepodobne zámerom i cieľom viacerých jednotlivcov i kolektívov. Príkladom je spolupráca so spoločnosťou Tuli s. r. o. v súčinnosti so školou, kde cieľom je vytvoriť multifunkčný komunitný priestor vo vestibule školy, ktorý bude slúžiť pre deti

ako centrum oddychu, vzdelávacích a kultúrnych aktivít. Brúderka si túto úlohu vytýčila ako jednu z ťažiskových aj tým, že chce rozvíjať aj partnerstvo so žiackym školským parlamentom s cieľom aktivovať žiakov a mapovať ich názory a prania ohľadom fungovania školy a združenia. Napokon je to v súčasnosti tak potrebný pohyb k zdraviu podporou činnosti rôznorodých krúžkov a športových aktivít v škole, so zameraním na všetky typy detí, aby pohyb bol prístupný pre každého, bez ohľadu na výkon.

Splniť túto náročnú a zložitú úlohu bude nepochybne náročné, ale uskutočniteľné vďaka tým, ktorí sa na to podujali. Priblížime vám ich prostredníctvom zanietených stanovísk, z čoho vyplýva pripravenosť zvládnuť spomínané zámery a premeniť ich na skutočnosť.

Soňa Kukučková, predsedníčka občianskeho združenia Brúderka hovorí o svojej práci takto: Už počas štúdia na Prírodovedeckej fakulte UK som si uvedomila dôležitosť rôznorodosti a rovnováhy nielen v prírode, ale aj v živote. Okrem práce a rodiny aktívne koordinujem dobrovoľnícke projekty v neziskovej organizácii, zamerané na pomoc a ochranu tých najzraniteľnejších. Mám dve deti, ktoré našu školu navštevujú.

A prečo sa zapojila do činnosti Brúderky? Verím, že rôznorodosť v tíme prináša nové nápady a perspektívy, ktoré vedú k lepším výsledkom a každý z nás je prínosom. Záleží mi na tom, aby mali moje deti kvalitné vzdelanie a trávil čas v príjemnom a podnetnom prostredí.

Cieľom predsedníčky združenia je: prepájať deti, rodičov a učiteľov prostredníctvom aktivít, ktoré podporia ich vzájomné spoznávanie sa, budujú dôveru a posilňujú ducha spoluprat-

Miroslava Zemanová Diešková

ričnosti. Chcem podporovať spoluprácu medzi naším OZ a lokálnymi združeniami, keďže som presvedčená, že len spoluprácou sa dajú dosiahnuť zmysuplné veci.

Pripája sa k nej aj kolegyňa, **podpredsedníčka Jana Ferencová**, ktorá v škole pôsobí ako školská špeciálna pedagogička poskytujúca pomoc a podporu žiakom, učiteľom a rodičom nielen v škole, ale aj v súkromnej praxi. Hovorí: *Rozhodla som sa združenie podporiť svojimi skúsenosťami, energiou a nápadmi. Verím, že v spolupráci s ostatnými členmi združenia vytvoríme komunitný priestor, kde každý, ak vystúpi zo svojej zóny komfortu, bude vedieť o svojich možnostiach a každý bude mať z nich úžitok. Okrem toho chce: hľadať možnosti ako skombinovať užívanie si prítomnosti so zábavnými aktivitami, ktoré dokážu formovať našu budúcnosť.*

Prečo sa **ekonómka občianskeho združenia Miroslava Šuranská (rod. Lubinská)** zapojila do jeho činnosti? *Môj život je úzko spojený s Vajnormi, kde som prežila celý svoj život a aj svoje školské roky. Chcem, aby aj dnešné deti, vrátane môjho syna, mali možnosť zažiť rovnako šťastné a nezapodutelné chvíle, aké som zažila ja. Ako ekonómka s dlhoročnou praxou v účtovníctve a vlastnou firmou, môžem priniesť do OZ Brúderka bohaté skúsenosti. Vo voľnom čase sa venujem ľudovému tancu a mám syna v treťom ročníku. Chcem prispieť k tomu, aby sa naša škola stala miestom, kde sa stretávajú nielen myšlienky, ale aj ľudia.*

Dôležitým momentom jej rozhodnutia bolo aj to, aby sa škola stala miestom, kde sa stretávajú nielen myšlienky, ale aj ľudia. Záleží jej na tom, aby sa podporovali moderné vzdelávacie metódy a aby sa vytvoril priestor pre vzájomnú podporu medzi žiakmi rôznych ročníkov. Snom Miroslavy Šuranskej je, aby aj táto jej škola bola známa svojou výnimočnosťou

Diana Hanková

nielen vo Vajnorochoch, ale aj v širšom okolí.

Občianske združenie Brúderka má aj ďalších aktívnych spolupracovníkov, ktorí majú konkrétne zamerané aktivity.

Miroslava Zemanová Diešková je koordinátorkou projektov OZ a zástupkyňou rodičov, čo je veľmi dôležitý post.

Máme dve dcéry, navštevujúce školu vo Vajnorochoch, veľmi mi záleží na tom, aby mali žiaci a žiačky, učitelia a učiteľky školy tie najlepšie podmienky pre výučbu a rozvoj. Ako mama som si vedomá dôležitosti kvalitného vzdelávania a podpory pre deti, ale aj pre učiteľov a učiteľky. Verím, že OZ Brúderka môže zohrať dôležitú úlohu pri vytváraní takýchto podmienok pre celú školskú komunitu. Jej cieľom je, aby sa vytvorilo otvorené a priateľské prostredie pre každého a každú, prostredie,

ktoré podnecuje ľudí k vzájomnej všímaivosti a ponúka im možnosť naplňať si svoje sny.

Diana Hanková, koordinátorka projektov OZ zastupuje žiakov a pedagógov.

Hoci nepochádza z Bratislavy, školu a deti vo Vajnorochoch si ihneď obľúbila, a tak tu pracuje už ôsmy rok.

Do činnosti združenia sa zapojila najmä preto, že chce prispieť k vytvoreniu podnetnejšieho, krajšieho a bezpečnejšieho prostredia s lepším prístupom ku vzdelaniu pre deti, a tým podporiť ich emocionálny a sociálny rozvoj. Spolu s rodičmi detí navštevujúcich túto vajnorskú školu verí, že sa im to podarí, a tak spoločne vychovávajú angažovaných a šťastných občanov našej spoločnosti.

Ako sama hovorí, *k jej cieľom patrí zapájať sa do projektov a iniciatív, ktoré prispievajú k vytvoreniu moderného a inkluzívneho prostredia pre všetky deti a budú podporovať ich tvorivosť a osobnostný rozvoj. Som presvedčená, že rozvojom priateľských vzťahov medzi školou, rodičmi a komunitou podporíme celkový rast a úspech detí.*

Nepochybne ide o zmysuplnú pôsobnosť občianskeho združenia Brúderka so zrozumiteľnými zámermi aj s reálnymi možnosťami ich naplňania. Treba len zaželať, aby našli porozumenie nielen zo strany školy a zriaďovateľa, ale rovnako aj detí a ich rodičov. Vízia je zrejmá a na celkové povedomie vo vajnorskom prostredí môže mať jednoznačne pozitívny vplyv.

Škola vajnorských tradícií s Podobenkou z Vajnor

Text: Gabriela Zemanová, Podobenka z Vajnor

Snímky: archív

Aj keď prázdniny sú v plnom prúde a mnohí školáci si vychutnávajú sladké letné dni plné relaxu, vo Vajnoroch chodíme do školy aj v čase letného voľna. Všetci, ktorí majú radi ručné práce, všetci, ktorí radi niečo tvoria a radi sa priučia aj niečomu novému, sa druhý prázdninový týždeň mali možnosť stretávať na dvore Vajnorského ľudového domu v letnej Škole vajnorských tradícií, ktorú organizuje v spolupráci s mestskou časťou Bratislava-Vajnory občianske združenie Podobenka z Vajnor. Paličkovanie, vyšívanie, maľovanie ornamentov, šitie hračiek a tvorba tradičných vajnorských kraslíc boli v ponuke aj tento rok. Dielne pod vedením skúsených a šikovných lektoriek prilákali aj tentoraz množstvo domácich malých i veľkých Vajnorákov, ale aj návštevníkov z iných mestských častí, okolitých obcí a prázdninujúce deti z rôznych kútov Slovenska.

Keďže si každoročne vedíme aj „triednu knihu“, vieme, že sa v našej škole v tomto roku počas jedného týždňa od pondelka do piatka vystriedalo takmer 60 „žiakov“. Škola vajnorských tradícií funguje v nenejnej podobe už deviaty rok a ako vidno, stále máme čo ponúknuť. Počas „vyučovania“ bol i v tomto roku nemalý záujem aj o prehliadku expozície tradičného bývania v interiéri Vajnorského ľudového domu, kde mohli návštevníci obdivovať nádherný Vajnorský ornament v rôznych podobách na krojoch, obrusoch, plachtách, vankúšoch, obrazoch, tanieroch a nástenných maľbách.

Vajnorský ornament má svoj nezameniteľný charakter a neopakovateľné čaro. Doteraz môžeme jeho krásu obdivovať na mnohých

starých výšivkách a maľbách a sme hrdí na to, že aj medzi súčasníkmi sa nájdu zainterenci, ktorí jeho nádheru v rôznych podobách posúvajú ďalším generáciám. Na toto naše dedičstvo sme hrdí natoľko, že sme sa pokúsili Vajnorský ornament ako prvok dať zapísať do Reprezentatívneho zoznamu nehmotného kultúrneho dedičstva Slovenska, čo sa nám v roku 2016 aj podarilo.

Aj v školských laviciach má „vyučovanie“ svoje pravidlá a po každej hodine nasleduje aspoň niekoľkominútová prestávka. My však namiesto prestávky našu letnú školu každoročne rozširujeme na základe spolupráce s Tanečnou školou proferora Štefana Nosáľa o špeciálne dielne pre deti z denného tanečného tábora s Lúčnicou. Po minuloročných skúsenostiach sme pripravili aj tento rok pre cca 150 detí remeselné stanoviská. Malí tanečníci sa ako zvedavé šidlá vrhli na vyšívanie, maľovanie, šitie hračiek, paličkovanie a výrobu kraslíc. Aj tieto deti po skupinkách postupne nazreli do Vajnorského

ľudového domu, kde sme sa s nimi rozprávali o tradíciách a o živote starých Vajnorákov. Zvedavými otázkami nám deti jasne dali najavo svoj záujem a vďaka tomu vieme, že naša snaha sa nemíňa účinkom, a zároveň sme presvedčení, že to, čo robíme, má svoj význam a zmysel.

Čo hovorí kronika Prešporská obec Vajnory (23)

Text: V. Fekete: Prešporská obec Vajnory (kronika)

Ilustrácia: Erb Vajnor zo 16. storočia

V tejto časti pokračovania seriálu prameniaceho vo vajnorskej kronike sa dozvieme, ako sa usku-točňovala zmena vo výchove žia-kov výmenou maďarských učiteľov za slovenských. Jediným pedagógom vo vajnorskej škole, ktorý za Rakúsko – uhorska učil po slovensky, bol Ferdiš Juriga.

Koncom roka 1919 prichádza vo Vajnoroch k výmene učiteľského zboru, lebo po odchode Ferdiša Jurigu, ktorý jedine učil na škole po slovensky, nezbývalo nič iné, ako vymeniť za maďarské kádre ako staré za nové. Tak prichádza do obce na školu ako prvý Vojtech Horák, ktorý bol poverený aj správou školy, potom nasledujú učiteľky Pavla Merhautová a Marta Štegerová.

Začiatkom roka 192(???) sa zároveň volí na pomoc učiteľskému zboru „školská“ stolica z radov ako zvyčajne vážených občanov obce v tomto obsadení: Bednár František r. 1874, Bednár Michal r. 1856, Benčík Pavol 1880, Fašung Jozef 1893, Fekete Pavol 1890, Fekete Štefan r. 1894, Slezák Ján r. 1872, Zeman Ján a Zeman Štefan oba r. 1870,, a ako zapisovateľ Vojtech Horák.

Na to sa pri škole začínajú vytvárať rôzne záujmové krúžky. Medzi prvými bol krúžok kreslenia pod vedením už známej maliarky a vyšivateľky Kataríny Brúderovej. Potom to bol recitačný krúžok, v ktorom neskoršie vynikali recitátori Anna Feketová r. 1912, Mária Vitálošová r. 1914, Cherubína Naždyová r. 1915 a Róbert Fašung r. 1911.

Učiteľský zbor za účinnej pomoci školskej stolice začína organizovať aj výlety žiakov mimo Vajnor, ktoré mali v prvom rade vlasti-vedný charakter s osvojením si krás Sloven-ska. Tak postupne navštívili Trnavu, Piešťany, Trenčín, Trenč. Teplice, Púchov a iné miesta. Všade sa predstavili vo svojich ty-

pických vajnorských krojoch reprezentujú-cich tak zároveň svoj folklór.

I keď bude v tejto stati reč o študentoch, ktorí opustili lavice vajnorskej ľudovej ško-ly, patrí sa o nich zmieniť, lebo boli dobrými žiakmi v mieste, a tak ich nastávajúci štu-dentský život je aj kus histórie vajnorskej školy. Ako vieme, ešte do skončenia prvej svetovej vojny sa na školách v Bratislave, najmä vyšších, vyučovalo v maďarskom ja-zyku a len na ľudovej škole vo Vajnoroch po slovensky.

Z Vajnor začalo v školskom roku 1919 na-vštevovať vyššie školy ako meštianky a gymnázia v meste do 20 študentov a štu-dentiek. Aj keď nastal v Bratislave veľký obrat, bolo tam stále mnoho Maďarov, ktorí keď počuli vajnorských študentov idúc peši z nádražia po meste do škôl hovoriac po slo-vensky, prezývali ich „...butta tótok... parasz-tok“ a odpľúvali pred nimi. To ich ešte viac zatvrdlo voči Maďarom a tým húževnatej-sie sa učili v dvojmesačnom kurze v doško-ľovaní slovenského jazyka, ktorý kurz na-vštevovali do jedného od 19. mája do 12. júla 1919. Aj v školách začali učiť českí profesori, lebo slovenských zatiaľ nebolo, ba aj učeb-nice boli českého jazyka. Niektorí študenti aj týmto spočiatku nie veľmi dobre rozume-li a tým oduševnenejšie začali čítať už nové slovenské knihy, ktoré boli tlačené na novi-nom papieri.

V tom čase, najmä mladí ľudia, radi používali vo svojej i keď slovenskej výslovnosti cudzie slová, ktoré patrili k móde vyjadrovania sa. Boli to práve vajnorskí študenti navštevujú-ci jazykový kurz ktorí vyslovili myšlienku, že sami začnú raziť heslo, aby tento nešvár po-užívania cudzích slov vo výslovnosti vyškrtli zo svojich slovných zásob. A tak 25. mája 1919 počas cesty vlakom z jedných predná-šok kurzu spísali dohodu, že sa budú strá-niť hlavne maďarských a nemeckých výra-zov a aj iných, ktoré boli medzi študujúcou mládežou tak zaužívané. Táto dohoda zne-la takto: „My nižej podpísaní zaväzujeme sa, že za každé užívanie cudzieho slova budeme plazi 2 (dva) haliere na dobré spisy...“ Podpísaní sú

títo študenti: Bednár Štefan r. 1904, Benčík Štefan r. 1893, Polák Rudolf r. 1902 a Filip Zeman 1898. Týmto termínom možno záro-veň označiť aj založenie „Združenia vajnor-ských študentov“ vo Vajnoroch.

Túto dohodu skutočne aj dodržiavali a keď mali len trochu viacej uložených peňa-zí za „tresty“, kúpili si novú knižku, ktorú hneď aj každý člen prečítal a potom sa uloži-la u Filipa Zemana. Tak sa zatiaľ v súkromnej knižnici objavili slovenské knihy ako „Krátka história Slovákov“ od Júliusa Battu a od Jin-dřicha Wallennfelsa „Slovenská novelistika“.

Postupne sa ich krúžok rozširoval o ďalších študujúcich ako bol František Zeman, Miloš Zeman a Milko Novák, z ktorých niektorí si priniesli ako vklad svoje vlastné knižky.

To už dospelo k ich činnosti tak, že rozširova-ním členskej základne, kde sa prihlásili stále ďalší členovia, zvolali si svoju prvú ustano-vujúcu schôdzku na deň 28. decembra 1919, kde na svojom rokovaní prijali jednohlasne návrh, že pre novovytvorenú knižnicu túto označiť razítkom „Knižnica vajnorských štu-dentov“. V ďalšom rokovaní bolo v bode pri-jaté uznesenie, ako odstrániť mená doteraj-sích majiteľov darovaných kníh, ďalšej, že sa nebudú zakupovať maďarské a nemecké knihy, ale budú sa odoberať časopisy Vatra a Orol. Ďalej za členov krúžku môžu byť pri-jaté aj študentka a naostatok sa určil aj me-sačný poplatok členského príspevku vo výš-ke dvoch korún. V závere tejto ustanovujúcej schôdzky sa konštatovalo, že knižnica má už 82 kníh, poväčšinou darovaných, alebo zís-kaných z „pokút“ členov.

Aj svoje druhej schôdzke 18. januára 1920 sa členovia agilného študentského spolku okrem iného dohodli, že členom tohto krúžku môže byť študent, alebo študentka od II. triedy. Zvolili si aj pozdrav – napodiv banícky „Zdar boh“. Aj tejto schôdzke bol prijatý aj návrh na hrávanie divadelných hier, keď sa riešila zároveň aj otázka kulís, čo sa šťastlivo tiež vyriešilo cez istého pána Špačka z Bratislavy.

Prvé divadelné predstavenie tohto študentského krúžku sa konalo už 3. apríla 1920, keď mladí študenti a študentky za účinnej pomoci aj ostatných ochotníkov v obci predviedli vajnorskému obyvateľstvu hru „Igmanský klerik“. Táto iste s cirkevným námetom mala dopadnúť dobre a pri všetkých počiatkových nedostatkoch sa opakovala aj na druhý deň. V nasledujúcom pokračovaní si priblížime odhalenie Pamätníka padlých hrdinov

z prvej svetovej vojny, počiatky povojnového futbalového diania, oživenie činnosti miestneho hasičského spolku i jeho prvý vážny zásah, rast počtu vajnorského obyvateľstva a intenzívnu ochotnícku činnosť.

—
Jazykovo neupravené, doslovný prepis z kroniky Prešporská obec Vajnory

Vajnorský okrásľovacie spolk účinkoval na úvod Kultúrneho leta. Predstavia sa aj na jeho záver

Text: Anna Bednáriková, Božena Zemešová
Snímka: archív

Vajnory sú obec s bohatými folklórnymi tradíciami, ktoré sa zachovávajú aj prostredníctvom ľudových piesní, ktoré sa snažíme prezentovať na našich vystúpeniach.

V zmysle tejto tradície Vajnorský okrásľovacie spolk (VOS) pripravil vystúpenie aj pri príležitosti otvorenia Kultúrneho leta vo Vajnoroch. V Parku pod lipami sme prezentovali program, nesúci sa v zmysle piesní zo života ľudí z Vajnor, ktoré sú obrazom jeho myslenia a fantázie. Spievali sme piesne späté so zvykmi a obradmi pri rôznych príležitostiach, vyzdvihujúce pracovitost, statočnost, mravnost dedinského človeka, zábavu a veselost. Vajnorský okrásľovacie spolk pracuje už niekoľko rokov pod vedením Ivana Štelára. Na

vystúpení nás na harmonikách sprevádzali Dalibor Grebeči a Juraj Selecký, program pripravil a piesne zostavil František Grebeči. Ďakujeme všetkým, ktorí boli svedkami nášho vystúpenia aj napriek horúčavam. Taktiež

vyjadrujeme poďakovanie Miestnemu úradu Vajnory a Vám všetkým za podporu. Budeme sa tešiť, ak navštívite naše najbližšie vystúpenie v rámci Dní Vajnor, ktoré sa bude konať 14. septembra 2024.

Leto aj tento rok patrilo open air kinám a interaktívnym divadlám

Text: redakcia. **Snímka:** archív

V rámci Kultúrneho leta k Vajnorom neodmysliteľne patria aj letné kiná a divadlá, ktoré prinášajú zábavu a kultúru pre malých aj veľkých. Tento rok sme si opäť mohli vychutnať rad pestrých podujatí, ktoré prispeli k nezabudnuteľnej atmosfére letných mesiacov.

V Parku pod lipami sme odštartovali sériu letných kín premietaním rozprávky Líšky Kina a Juk, ktorá hneď na úvod prilákala množstvo nadšených divákov. Počas štyroch nedeľných večerov si deti mohli vychutnať

rôzne rozprávky, ktoré oživil horúce letné večery. Hoci sme jedno predstavenie museli pre hroziacu búrku zrušiť, podarilo sa nám ho úspešne zrealizovať v náhradnom termíne. Séria letných kín bola zakončená obľúbenou rozprávkou Esá z pralesa, ktorá bola skvelým záverom tejto filmovej sezóny. Letné divadlá pre deti, organizované v spolupráci s EDU dramou, oživil tri nedeľné popoludnia. Tieto interaktívne predstavenia ponúkli deťom možnosť nielen sledovať príbehy na javisku, ale aj aktívne sa do nich zapojiť. Vďaka tomu sa každý divadelný večer stal pre malých divákov jedinečným zážitkom, ktorý ich nielen zabavil, ale aj podnietil ich tvorivosť a fantáziu.

Celkový dojem z tohtoročného kultúrneho leta vo Vajnoroch je veľmi pozitívny. Letné kiná a divadlá opäť dokázali, že sú dôležitou súčasťou našej komunitnej kultúry. Záujem zo strany návštevníkov, najmä tých najmenších, bol veľký, čo nás nesmierne teší a motivuje pokračovať v tejto tradícii aj v budúcnosti.

Život FK Vajnory

Text: Richard Fekete

Snímky: archív FK Vajnory

Nový súťažný ročník priniesol nové výzvy. Už pred skončením predchádzajúcej sezóny sme začali uvažovať o viacerých zmenách – o politike práce s dresmi a kúpe nových, ktoré budú viac odzrkadľovať prepojenie klubu a obce, o rekonštrukcii podláh vo všetkých starších šatniach, o využití novej unimobunky na pomôcky, o organizácii sústreďenia aj dvoch turnusov denného kempu, o oprave hlavných brán, o vytvorení nového družstva staršieho dorastu, samozrejme, o poskladaní tímu mužov a aj o ďalších menších bežných veciach. Jednoducho máme za sebou výnimočné obdobie, na ktorého konci je historicky najviac, až 9 mládežníckych tímov pre ročník 2024/25.

EXTRÉMNE LETO

Posledné dva mesiace pre nás neboli ani náhodou obyčajné. Môžeme ich rozdeliť na niekoľko zásadných problémov, ktoré sa navzájom prepájali a ovplyvňovali. Chronologicky by sme mohli začať **dresmi**. Ich neustále obmena a presúvanie je pri narastajúcom počte detí stále náročnejšie a vyžaduje si oveľa viac času ako predtým. Cestu ako pokračovať sme našli, ale stále nie sme na konci.

Na prelome mesiacov boli starší žiaci a mladší dorastenci na **sústredení**. 6 dní pri

Oravskej priehrade splnilo svoj účel. Pod dohľadom 4 trénerov (Naďa Horváthová, Ľuboš Florek, Stanislav Angelovič, Michal Malovec) a jednej vedúcej (Danka Behulová) deti zvládli presuny vlakom z Bratislavy a späť, tréningy na ihrisku v obci Vavrečka, v posilňovni, v telocvični či okolitých lesoch, ale aj relax pri bazéne či prípravný zápas na záver.

V čase sústreďenia sa konal v našom areáli prvý z dvoch turnusov letného **kempu**. Prvýkrát v histórii klubu sa tak stalo, aby bola jedna veľká skupina na sústreďení a ďalšia doma na kempe. Dokopy sa počas dvoch týždňov vystriedalo na ihrisku vo Vajnoroch viac ako 90 detí, čo je nové maximum. Viedli ich naši tréneri. Bol medzi nimi aj nováčik Tomáš Fedák, ktorý bude v novej sezóne viesť družstvo U10. Finančne nám prostred-

níctvom grantu opäť pomohol aj Bratislavský samosprávny kraj.

Najdlhšou a najnáročnejšou bola v lete **rekonštrukcia podláh**. Oprave podmočených a prepadávajúcich sa miest v starších unimobunkách sme venovali takmer celé prázdniny. Pod dohľadom Maťa Meška sa inštalovali nové trvácnejšie dosky, na ktorých už leží nové linoleum, a zároveň sa obnovili aj sprchy a toalety. A šatňa rozhodcov prešla takmer kompletnou zmenou. Počas tohto komplikovaného obdobia sa museli prácam prispôbovať aj naše tréningové skupiny, hlavne muži. Všetci situáciu pochopili, za čo im patrí poďakovanie.

Veľa času sme venovali aj vytvoreniu družstva **starších dorastencov**, ktoré vedie druhý nový muž v našej trénerskej skupine

– Marián Kostolanský. Tento tím je z pohľadu dlhodobých cieľov klubu taký zásadný, že sme mu venovali v tomto čísle prostredníctvom rozhovoru s trénerom oveľa viac priestoru.

Klub nedovolenkoval. Ani náhodou. Skôr naopak. Nemálo telefonátov sme museli absolvovať aj kvôli **mužom**, ktorých zloženie sa znova výrazne obmenilo. Niektorí hráči odišli do vyšších súťaží, iní pracujú v zahraničí, napriek tomu sa nám podarilo zložiť zaujímavý kolektív, do ktorého sa vrátilo zopár starších hráčov (Matej Zeman, Lukáš Velička) a pribudlo už aj niekoľko tak očakávaných odchovancov (Lukáš Malovec, Juraj Kuchta, Milan Katrenčík).

MUŽI

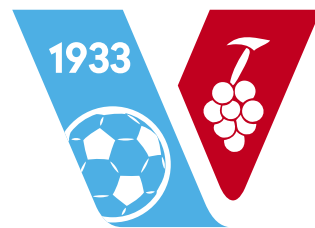
Na prvom súťažnom zápase v Záhorskej Bystrici bolo na našej súpiske z 15 futbalistov až 8 novicov. Polovicu z nich tvorilo kvarteto bývalých hráčov Slovenského Grobu. Matej Toman a Lukáš Velička u nás hrávali už aj predtým, veľké skúsenosti s nimi priniesli aj Martin Pietroszek a Michal Vozár. Ďalší traja boli mladí odchovanci, ktorí hrávali dlhšie v iných kluboch (Malovec, Kuchta) a Marek Sadloň, Vajnorač, ktorý najdlhšiu časť kariéry pôsobil v Karlovej Vsi. Duel sme vyhrali 3:1, keď sa okrem Tomana presadil aj náš dlhodobý najlepší strelec Lukáš Zeman, ktorý dal 2 góly. Niekoľko hráčov ešte z rôznych dôvodov chýbalo, celkovo je káder počtovo ustálený niekde na čísle 20.

V druhom zápase už nastúpil už aj náš najmladší odchovanec v súčasnom kádri Milan Katrenčík (ročník 2007) a s ním aj ďalší bývalý hráč Slovenského Grobu Matej Hudran. Proti Malinovu, so známym trénerom Jánom Gregušom, sme viedli po góle Lukáša Zemana a v prvom polčase sme mali ešte dve obrovské šance. Nedali sme, a keďže niekoľko hráčov absentovalo, lavička náš výkon nezlepšila. Záver bol doslova tragický. Od 70. minúty sme dostali 5 gólov a prehrali sme 1:5.

Zvyšný jesenný program seniorov, ale aj ostatných výberov FK Vajnory, nájdete na našej stránke www.fkvajnory.sk

Vajnorský futbalový príbeh

Nový starší dorast

Hore zľava vedľa trénera Juraj Fekete, Martin Uhlár, Maxim Toman, Matej Čambor, Jakub Kemeník, brankár na výpomoc Matúš Nagy, Samuel Sidivár. **Dole zľava:** Oliver Gáborík, Filip Kutný, Pavol Uhlár, Filip Lazo, Juraj Duchoň, Markus Šrott, Stefan Vejinovič.

Text: Richard Fekete

Snímky: archív FK Vajnory

Jedným z hlavných cieľov súčasného vedenia klubu pri jeho formovaní začiatkom roka 2016 bolo postupne naplniť šatňu mužov vlastnými odchovancami. Keďže u nás roky neboli žiadne dorastenecké družstvá, vedeli sme, že to bude trvať dlhšie. Vďaka práci s mládežou sa nám v posledných sezónach už pravidelne darí vytvoriť tím U17 (ml. dorast), ale U19 (starší dorast), to je niečo úplne iné. Prax ukázala, že bez neho je prepojenie mládeže so seniormi prakticky nemožné.

Ojedinelý pokus v lete 2018 nebol slávny a skončil sa už po 3 kolách. Po minulej sezóne nám ale vychádzalo z mladšieho dorastu via-

cero detí narodených v roku 2007 a chceli sme ich udržať. Zároveň sme mali menšiu skupinu 2006-tiek na hosťovaní v iných kluboch. Spolu dostatočná motivácia vložiť do tvorby nového staršieho dorastu čo najviac energie. Chvíľu to vyzeralo na spoluprácu s Interom Bratislava, ale nakoniec sme do toho išli sami. Aj preto, že sme našli zapáleného človeka, ktorý má skúsenosti s podobnou situáciou a je schopný komunikovať s chalanmi v tomto veku. Naše rady vystužil Marián Kostolanský, ktorý predtým so svojím nezameniteľným zvonivým hlasom dlhodobo pracoval v FK Slovan Ivanka pri Dunaji. Spolu s ním sme začali oslovovať aj hráčov, ktorí s futbalom už dávnejšie skončili. A viacerí sa vrátili. Aj vďaka tomu sa vytvorila skupina, ktorá mala v čase písania týchto riadkov za sebou jeden prípravný zápas a prvé kolo novej sezóny (Závod 5:1 doma). Ďalší most medzi našou mládežou a mužmi FK Vajnory teda už stojí, treba ho ale spevňovať, aby sme mohli seniorský tím každé leto bez stre-

su posilniť našimi vlastnými futbalistami. Pomôcť by mohli aj nové dresy, ktoré by mali potešiť každého Vajnora.

MARIÁN KOSTOLANSKÝ (41 ROKOV)

› Aké máš trénerské skúsenosti a vzdelanie?

Viac ako 9 rokov som viedol mládež od 6 – 7 ročných až po najstaršiu kategóriu 19-ročných. Momentálne mám UEFA B licenciu, ktorú si chcem štúdiom zvýšiť. Môj cieľ je minimálne UEFA A.

› Ako si sa dostal do FK Vajnory?

Dlhšie som sledoval prácu s mládežou vo Vašom klube a zhoduje sa s mojimi víziami. Preto som sa rozhodol zapojiť do tohto „projektu“, keďže podmienky a ciele vedenia klubu mi maximálne imponujú. Prichádzam z FK Slovan Ivanka pri Dunaji, kde som mal na starosti celú mládež a pod mojím vedením viac ako 12 trénerov.

› Kedy si začal pracovať na tvorbe nového staršieho dorastu?

Marián Kostolanský

Dá sa povedať, že hneď po ukončení minulej sezóny. Boli to ťažké začiatky. Prvé, čo ma zaujímalo, bolo koľko hráčov v tomto veku má klub registrovaných. Nielen aktívnych, ale aj takých, ktorí s futbalom už skončili.

› Ako si oslovoval hráčov?

Sme v modernej dobe sociálnych sietí, a o to je to ľahšie. Samozrejme, veľmi mi v tomto pomohol bývalý tréner U17 Andrej Kulčár, ktorý mal veľa kontaktov. Aj samotní hráči mi pomáhali a poskytli mi kontakty, keďže sa medzi sebou poznajú a v minulosti spolu hrávali.

› Kto tvorí aktuálne kolektív U19 a kto by ho ešte mohol posilniť?

Sú to chlapci, už skoro „dospeláci“, ktorí minulú sezónu hrali za U17, prípadne boli na hosťovaniach v U19 v iných kluboch. To je kostra mužstva. Či už Samo Sidivár, bratia Uhlárovci, Stefan Vejinovič, Maxim Toman, Jakub Kemeník, Filip Kutný. Zároveň ma neskutočne teší, že hráči ako Matej Čambor, Juraj Fekete, Oliver Gáborík či Markus Šrott neváhali a vrátili sa k futbalu, aj keď rok či dva vôbec nehrávali. Musím ale povedať, že športovať neprestali, takže sú vo výbornej kondícii. Chcú napredovať, a to je najdôležitejšie. Technické nedostatky, pri ktorých je cítiť výpadok, nie sú žiadnou katastrofou. Každý tréning veľmi dobre pracujú a posúvajú sa neskutočne vpred. Prišiel aj jeden hráč z Ivanky, Juraj Duchoň, ktorý vynikajúco zapadol. Pre mňa je najdôležitejšie, že chalani sami chcú a tešia sa na každý tréning či zápas.

› Na ktorom poste máš najväčší problém?

Nemáme typického zakončovateľa, ktorý by vedel dať gól, ako sa povie, aj z bufetu. Momentálne ešte hľadám ideálnu pozíciu pre každého hráča. Veľký problém je brankársky post, keďže Matej Kemeník bude celú jeseň na zahraničnom študij-

nom pobyte. Z rovnakého dôvodu chýbajú Adam Kling, Ilja Skoček aj Jakub Reingraber. Od zimy by už mali byť s nami a neviem sa toho dočkať.

› U19 sme prihlásili aj preto, že máme dosť chlapcov v U17, ktorí by mohli vypomáhať. Ako funguje spolupráca s trénerom Florekom?

U17 je na tom počtovo a aj herne veľmi dobre. Komunikujeme pravidelne. Otvorene musím povedať, že ani ja by som nebol nadšený, keby niekto žiadal hráčov odo mňa. Preto sa snažím, aby sme fungovali samostatne, ale spolupracovali. Zatiaľ zapájam hlavne Filipa Laza, ktorý futbalovým umením dokazuje, že nám pomôže. No a kým nepríde na hosťovanie Šimon Telepčák z Malinova, budem si musieť požičovať aj brankára.

› Zatiaľ ste spolu s U17 v jednej šatni a máte spojený kondičný tréning. Si s tým spokojný?

Malo tak byť v pondelok, ale dochádzka môjho družstva je takmer stopercentná, takže fungujeme samostatne. U17 má aj kondičnú trénerku Naďu Horváthovú, ktorej služby určite využijem. Má veľké skúsenosti a rád sa niečo priučím aj od nej. Šatňa je zatiaľ spoločná, a preto je veľmi dôležité, aby sme spolu vedeli fungovať. Vedenie prisľúbilo, že budeme mať čoskoro vlastnú.

› Je niečo vo fungovaní klubu, čo by sa dalo zlepšiť po vzore Ivanky pri Dunaji, kde to dôverne poznáš?

Som naozaj rád, že ľudia z FK Vajnory sa pýtajú: „A ako toto fungovalo v Ivanke?“ Oba kluby si môžu veľa dať. Niečo lepšie fungovalo v Ivanke a niečo lepšie funguje tu. Stále som tam aj člen Výkonného výboru, takže veľa praktických vecí prenášam skôr z Vajnora do Ivanky, hlavne čo sa týka mládeže.

Dres U19

› Vo Vašej súťaži je 10 tímov. Kluby túto kategóriu často „lepia“ ako vedia, ich sila sa preto nedá odhadnúť. Máš nejaké ciele?

Najväčší cieľ je, aby nás to bavilo. Aby sme mali radosť z futbalu. Spolu vyhrávame a spolu prehrávame. Celú súťaž a dané kluby mám už z časti rozanalyzované a čakám veľký boj o postup.

› Ako sa ti páčia nové dresy?

Sú perfektné. Mám dve dcéry a keď som im ich ukázal, povedali: „Wau, to je aké pekné!“ Napríklad v tomto by sa mohla Ivanka učiť od FK Vajnory. Vzor na dresoch originálne vystihuje danú mestskú časť. Aj preto mám zatiaľ z toho, že som dostal šancu trénovať vo Vajnorochoch, úžasný pocit.

Vajnorská hádzaná si pripomenula 65. výročie vzniku

Text: Václav Fekete

Snímky: archív Hádzanárskeho klubu

Písať v súčasnosti o činnosti klubu je zložitá vec – jedno oko sa raduje a druhé plače. Ale poďme na to z tej lepšej stránky. Naši hádzanári naďalej hrajú celoslovenskú prvú ligu v hádzanej mužov. Minulý rok nepatril k úspešným, keďže výbor po ukončení predchádzajúcej sezóny musel riešiť nevyhnutné doplnenie kádra. Družstvo sa muselo zohrať. Prvé polčasy zápasov boli prevažne vyrovnané, keď naši držali krok so súpermi. V druhom už skúsení tréneri súperov odhadli správnu taktiku a zápasy dotiahli do víťazného konca. Výnimkou bol zápas s Kolárovom, kde sa nám podarilo stupňovať tlak na súpera a vcelku bezpečne sme ho zdolali 34:25. Nakoniec sme skončili na 10. mieste tabuľky. V tabuľke strelcov sa na peknom 7. mieste umiestnil náš najlepší strelec Matej Szalacsi s 88 gólmi.

Čo nás čaká v nastávajúcej sezóne 2024/2025? Nastali zmeny v zložení družstiev. Z najvyššej súťaže – extraligy k nám vypadlo družstvo z Martina. Taktiež pribudol ďalší bývalý extraligista z Trebišova. Činnosť ukončilo tretie družstvo Malaciek. V baráži o extrali-

gu zvíťazila Modra v obidvoch zápasoch nad Dunajskou Stredou a udržala sa vo vyššej súťaži. Takže zostávajúci tradiční súper sú: Dunajská Streda, Záhoráci Stupava/Malacky B, Bratislavská hádzanárska akadémia (ŠKP), Trnava, Považská Bystrica B, Pezinok, Kolárovo a Cífer. Čiže ďalší 3 bývalí extraligisti. Takže pribudne opäť cestovanie do Martina a na východ republiky. Tu už máme „vyskúšané“ cestovanie na zápasy s Levočou a Prešovom B. Nebyť niekdajšej pandémie Covid, cestovali by sme ešte 3x aj na zápasy do Košíc. Nuž, toto sú „neprijemnosti“ prvej ligy. V rámci prípravy na sezónu si hráči vyskúšali aj turnaj v plážovej hádzanej. Bližšie informácie možno nájsť na stránke zväzu, a to Slovakhandball.sk. V súčasnosti ju na zväze prerábajú. Informácie budú aj na stránke hkvajnory.sk. No na oboch stránkach nie všetky informácie bývajú včas aktualizované.

Čo sa týka spomienky na 65. výročie vzniku, boli zorganizované 15. júna. V prvej časti sa konal deň detí, kde si deti zasúťažili vo viacerých disciplínach. Všetci získali tričko a tí najlepší aj vecné ceny. Večer sa v reštaurácii „U Bobra“ konalo spoločenské posedenie. Aktuálny vý-

bor HK Vajnory naň pozval iba vybraných cca 40 ľudí, ktorí sú aktívni v činnosti okolo klubu. Predseda klubu Miroslav Darnadi predniesol kratší príhovor. Zaznelo v ňom, že chce potiahnuť činnosť aspoň do 70. výročia klubu. Nálada bola dobrá, až bujará, spomienky na minulé roky sa vynárali samy. Samozrejme, že debata sa niesla aj v tom duchu, že prvýkrát v histórii klubu nemáme vo Vajnoroch vlastné ihrisko, ba ani vhodné ihrisko na prenájom. Z môjho pohľadu sa už práce zle rekonštruovaného hádzanárskeho ihriska nedali zastaviť. Ale ešte dodatočne sa dá zlepšiť na vyhovujúce parametre. Moje intenzívne upozorňovanie, že aspoň ihrisko pri štátnej škole treba riešiť vyhovujúco pre hádzanú, vypočuté nebolo. Škoda, že aj problematiku výstavby športovej haly „tlačia“ iba hádzanári. Ostatné športové a kultúrne spolky zatiaľ zaujali „pštrosiu politiku“. Porovnateľné dediny (i keď nie v meste), ako napr. Cífer a Chorvátsky Grob vedeli haly postaviť vlastnými aktivitami. Čo bude ďalej??? Ja osobne tu dávam tri otázky. Vajnory budú mať iba rekreačný šport?

Aby som končil optimisticky, hádzanári určite pripravujú aj tradičnú Katarínsku zábavu.

OBČIANSKE ZDRUŽENIE PODOBENKA Z VAJNOR
A MESTSKÁ ČASŤ BRATISLAVA-VAJNORY

VÁS POZÝVAJÚ NA

Vajnovský širáček

9. ROČNÍK PREHLIADKY
AMATÉRSKÝCH FOLKLÓRNYCH
SÚBOROV A DIVADIEL

16. A 17. NOVEMBER 2024
DOM KULTÚRY VAJNORY, POD LIPAMI 2

Mestská časť Bratislava - Vajnory so Slovenským atletickým zväzom
a Atletickým zväzom Bratislavy Vás pozývajú na

VAJNORSKÝ minimaratón

SOBOTA 12.10.2024
Začíname v Parku pod lipami

Štart:

13:00 Detské kategórie
14:00 Rekreačné kategórie (5km)
15:00 Hlavná kategória (10km)

Registrácia:

od 12:00 (uzatvára sa 20min
pred behom)

Prihlásenie a propozície:

www.vajnory.sk

Tento rok nová trať, bežíme aj cez hlavné ulice Vajnor!

Zmena programu vyhradená.

Na tomto podujatí sa budú vyhotovovať fotografické zábery alebo audiozáznam.

BEHAME.sk

TRENUJEME

vajnory.sk

Pozrite si online
harmonogram podujatí

 Vajnory - dedina v meste
 Vajnorský podcast
 Vajnory.sk